

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ.....	5
2. SEKTÖRÜN TANIMI VE SINIFLANDIRILMASI	5
3. DÜNYADA DEMİR-ÇELİK BORU SEKTÖRÜ.....	6
3.1. Üretim.....	6
3.2. Dış Ticaret.....	7
3.2.1. İhracat.....	7
3.2.2. İthalat.....	12
4. TÜRKİYE’DE DEMİR-ÇELİK BORU SEKTÖRÜ	17
4.1. Mevcut Durum ve Sektördeki Kuruluşlar	17
4.2. Mevcut Kapasite ve Kapasite Kullanımı.....	17
4.3. Üretim.....	18
4.3.1. Teknoloji	18
4.3.2. Ürün Standartları	18
4.3.3. Üretim Miktarı ve Değeri	18
4.4. Yurtiçi Talep ve Tüketim	21
4.5. Maliyetler	23
4.6. Türkiye’nin Dış Ticareti.....	24
4.6.1 İthalat.....	24
4.6.2. İhracat.....	27
4.7. Fiyatlar	30
4.8. İstihdam.....	30
4.9. Beklenen Gelişmeler, Hedefler, Projeksiyonlar	31
4.9.1. Yurtiçi Talep Projeksiyonu (2010-2013)	31
4.9.2. Üretim Projeksiyonu (2010-2013)	32
4.9.3. İhracat Projeksiyonu (2010–2013).....	32
4.9.4. İthalat Projeksiyonu (2006–2013).....	32
4.10. Diğer Sektörlerle İlişki	33
5. SEKTÖRÜN MEVCUT DURUMU, AB VE DİĞER ÜLKELER İLE KARSILAŞTIRILMASI.....	33
5.1. Mevcut Durumun Değerlendirilmesi	33
5.2. Sektörün Dünya’da ve AB Ülkelerindeki Durumu	33
5.3. Avrupa Birliği Süreci ve Boru Sanayisi	34
5.3.1. İçsel Etkiler	34
a) Çevre Korumaya Uyum	34
b) İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği.....	35
c) Kayıt Dışı	35
5.3.2. Dışsal Etkiler.....	35
5.4. Enerji / Çevre Duyarlılığı ve Boru Sanayisi.....	35
6. DEMİR-ÇELİK BORU VE BORU BAĞLANTI PARÇALARI POTANSİYEL PAZARLARIMIZ	36
6.1. A.B.D.	36
6.2. Bahreyn	36
6.3. Fransa	36
6.4. İngiltere	37
6.5. Katar	38
6.6. Mısır	39
6.7. Ukrayna	39
6.8. Umman	40
6.9. Kazakistan	40
6.10. Kuveyt.....	42

7. DEĞERLENDİRME, ALINMASI ÖNGÖRÜLEN ÖNLEMLER VE SONUÇ	44
7.1. Mevcut Teşvik Tedbirlerinin Değerlendirilmesi	44
7.2. Sektörün Rekabet Gücü	44
7.3. GZFT Analizi	44
7.3.1. Güçlü Yönler	44
7.3.2. Zayıf Yönler	44
7.3.3. Fırsatlar	45
7.3.4. Tehditler	45
8. SONUÇ	47
9. KAYNAKLAR	49
10. EKLER	50
EK-1: DEMİR – ÇELİK BORULAR VE BAĞLANTI PARÇALARINA AİT GÜMRÜK TARİFE İSTATİSTİK POZİSYON NUMARALARI	50
EK-2: DÜNYA DEMİR-ÇELİK BORU VERİLERİ	52
EK-3: ÇELİK BORU İMALATÇILARI DERNEĞİ ÜYE LİSTESİ	56

TABLOLAR

Tablo 1: Dünya Boru ve Boru Tesisatı Üretimi	6
Tablo 2: Dünya Dikişsiz Boru Üretimi	7
Tablo 3: Dünya Dikişli Boru Üretimi	7
Tablo 4: Ülkeler İtibari ile Demir-Çelik Boru ve Boru Bağlantı Parçaları Dünya İhracatı (Bin Dolar)	8
Tablo 5: Ülkeler İtibari ile Boru ve Bağlantı Parçaları Dünya İhracatı (Bin Ton)	9
Tablo 6: Dünya Dökme Demirden Boru İhracatı (GTİP: 7303)	10
Tablo 7: Dünya Dikişsiz Boru İhracatı (GTİP: 7304)	10
Tablo 8: Dünya Dikişli Boru İhracatı (GTİP: 7305)	11
Tablo 9: Dünya Diğer (Dikişli) Borular İhracatı (GTİP: 7306)	11
Tablo 10: Dünya Boru Bağlantı Parçaları İhracatı (GTİP: 7307)	12
Tablo 11: Ülkeler İtibari ile Demir-Çelik Boru ve Boru Bağlantı Parçaları Dünya İthalatı (Bin Dolar)	12
Tablo 12: Dünya Demir-Çelik Boru ve Boru Bağlantı Parçaları İhracat ve İthalatı (Bin Dolar)	13
Tablo 13: Ülkeler İtibari ile Boru ve Bağlantı Parçaları Dünya İthalatı (Bin Ton)	14
Tablo 14: Dünya Dökme Demirden Boru İthalatı (GTİP:7303)	14
Tablo 15: Dünya Dikişsiz Boru İthalatı (GTİP:7304)	15
Tablo 16: Dünya Dikişli Boru İthalatı (GTİP:7305)	15
Tablo 17: Dünya Diğer (Dikişli) Borular İthalatı (GTİP:7306)	16
Tablo 18: Dünya Boru Bağlantı Parçaları İthalatı (GTİP:7307)	16
Tablo 19: Yıllar İtibari ile Türkiye Boru ve Bağlantı Parçaları Üretimi	19
Tablo 20: Yıllar İtibari İle Çelik Boru Üretim Rakamları	19
Tablo 21: Türkiye'nin Ürün Gruplarına Göre Üretimi	20
Tablo 22: Türkiye Tüketim Rakamları	22
Tablo 23: Sınai ve Ticari Maliyetler	24
Tablo 24: Türkiye'nin Demir-Çelik Boru ve Boru Bağlantı Parçaları İthalatı	25
Tablo 25: Türkiye'nin Demir-Çelik Boru ve Boru Bağlantı Parçaları İthalatı	26
Tablo 26: Türkiye'nin Demir-Çelik Boru ve Boru Bağlantı Parçaları İthalatının Ülkelere Göre Dağılımı	26
Tablo 27: Türkiye'nin Demir-Çelik Boru ve Boru Bağlantı Parçaları İhracat Değerleri	28
Tablo 28: Türkiye'nin Demir-Çelik Boru ve Boru Bağlantı Parçaları İhracatı	28
Tablo 29: Türkiye'nin Demir-Çelik Boru ve Boru Bağlantı Parçaları İhracatının Ülkelere Göre Dağılımı	29
Tablo 30: Mamul Fiyatları	30
Tablo 31: Çelik Boru Sektörü Çalışan Sayısı	31
Tablo 32: Yurtiçi Talep Projeksiyonu Miktarı	31
Tablo 33: Üretim Projeksiyonu Miktarı	32
Tablo 34: İhracat Projeksiyonu Miktarı	32
Tablo 35: İthalat Projeksiyonu Miktarı	32
Tablo 36: İhracat Potansiyeli Değerlendirme Tablosu	43
Tablo 37: Temel Amaç ve Politikalar İle Öncelik ve Tedbirlerin Gelişme Eksenleri Matrisi	46
Tablo 38: GTİP'ler ve Açıklamaları	50
Tablo 39: Dünya Boru ve Boru Tesisatı Üretimi	52
Kaynak: Steel Statistical Year Book, 2010	53
Tablo 40: Dünya Dikişsiz Boru Üretimi	53
Kaynak: Steel Statistical Year Book, 2010	54
Tablo 41: Dünya Dikişli Boru Üretimi	54
Kaynak: Steel Statistical Year Book, 2010	55

GRAFİKLER

Grafik 1: Dünya Boru Ticaretinin Malzeme Türüne Göre Dağılımı (2009).....	8
Grafik 2: Dünya Demir-Çelik Boru ve Boru Bağlantı Parçaları İhracatında Önde Gelen Ülkeler (2009 - Değer Bazında % Pay).....	9
Grafik 3: Dünya Demir-Çelik Boru ve Boru Bağlantı Parçaları İthalatında Önde Gelen Ülkeler (2009 - Değer Bazında).....	13
Grafik 4: Türkiye'nin Demir-Çelik Boru Üretimi ve Kapasitesi	18
Grafik 5: Türkiye'deki Çelik Boru Üretimi	19
Grafik 6: Ürün Gruplarına Göre Üretim (2008), %	20
Grafik 7: Ürün Gruplarına Göre Üretim (2009), %	20
Grafik 8: Ürün Segmenti Bazında Yurt İçi Çelik Boru Tüketimi (Bin Ton)	22
Grafik 9: Türkiye'nin Demir-Çelik Boru Üretim ve Tüketimi	23
Grafik 10: Dünya Yassı Çelik Fiyat Endeksi (Aylık)	23
Grafik 11: Türkiye'nin Demir-Çelik Boru ve Boru Bağlantı Parçaları İthalatı	25
Grafik 12: Türkiye'nin Demir-Çelik Boru ve Boru Bağlantı Parçaları İhracatı	28
Grafik 13: Türkiye'nin Demir-Çelik Boru ve Boru Bağlantı Parçaları İhracat ve İthalatı	30
Grafik 14: AB'nin Demir-Çelik Boru ve Boru Bağlantı Parçaları İhracat ve İthalatı	34

1. GİRİŞ

Boru sanayisi, inşaat sektörünün önemli ve vazgeçilmez bir alt kolunu oluşturmaktadır. Dolayısıyla inşaat sektörüyle yakın ilişki içerisinde. İnşaat sanayinin yanı sıra imalat sanayi ve otomotiv sektörlerindeki gelişmeler de çelik boru sektöründeki talep seviyesi üzerinde etkili olmaktadır. Ancak bununla birlikte, çelik boru sektöründe ana girdi maddesi olan çelik rulo bant fiyat trendi toplam çelik boru talebi üzerinde çok daha etkin bir unsur olarak ön plana çıkmaktadır.

Çelik boru talebi anlık ve değişken özelliklere sahiptir. Bu nedenle sürekli bir talepten söz edilememektedir. Bunun arkasındaki en önemli etkenlerden ikisi, fiyat ve bulunabilirliktir. Pazar ve ekonomik koşullara göre, sürekli değişen talebi yakalayabilen her üretici, sektördeki mevcudiyetini devam ettirebilmektedir.

2. SEKTÖRÜN TANIMI VE SINIFLANDIRILMASI

Çelikten mamul borular; kullanım alanlarına, boyutlarına ve üretim yöntemlerine göre, aşağıdaki şekilde sınıflandırılmaktadır.

Kullanım Alanlarına Göre:

- a) Standart su ve gaz boruları
- b) Petrol ve doğal gaz boruları
- c) Yüksek basınç ve ısıya dayanıklı borular
- d) Petrol sondaj ve koruyucu borular
- e) Mekanik borular ve profiller
- f) Özel hassas borular
- g) Yapı profilleri

Boyutlarına Göre:

- a) Küçük borular (168,3 mm dış çapa kadar)
- b) Orta büyüklükteki borular (168,3 mm ve 406,4 mm dış çap arası)
- c) Büyük borular (dış çapı 406,4 mm'den büyük olanlar)

Üretim Yöntemlerine Göre:

- a) Dikişli borular
 - i) Boyuna dikişli borular
 - ii) Spiral dikişli borular
- b) Dikişsiz Borular
- c) Döküm Borular

Demir çelik boru ve bağlantı parçaları Armonize Sistem Nomanklatörü'nde demir veya çelikten eşyaların yer aldığı 73. fasılda sınıflandırılmıştır. Bu çalışmada Armonize Sistem Nomanklatörü esas alınarak oluşturulan Gümrük Tarife İstatistik Pozisyon (GTİP) numaraları kullanılmıştır. Çalışmada dış ticaret istatistiklerinin tespit edilmesinde, 73. fasıl içerisinde yer alan 7303, 7304, 7305, 7306 ve 7307 pozisyon numaralarının kapsadığı ürünler ele alınmıştır.

(Ayrıca, çalışmada her zaman demir-çelik boru ifadesi kullanılmamış olup boru ifadesi –aksi belirtilmediği sürece- demir-çelik boru anlamında kullanılmıştır. Bazen de “boru ve boru bağlantı

parçaları” ya da “boru tesisatı” ifadeleri kullanılmış olup, bu ifadeler belirtilmeksizin “boru” kelimesiyle “boru ve boru bağlantı parçaları” ya da “boru ve boru tesisatı” da kastedilmiştir.

Parasal değerlerde ABD Doları kullanılmış olup \$ işaretiyle ifade edilmiştir. Sıklıkla kullanılan Trademap ve çeşitli kaynaklardan alınan tüm 2009 verileri sisteme girilmemiş olduğundan değer ve miktarlarda eksiklik olabilir.)

3. DÜNYADA DEMİR-ÇELİK BORU SEKTÖRÜ

3.1. Üretim

2001 yılı rakamlarına göre yaklaşık 57,6 milyon ton olan dünya boru ve boru tesisatı üretimi 2009 yılı rakamlarına göre 81 milyon ton olarak gerçekleşmiştir.

Araştırmalar dünyadaki çelik boru talebinin yıllık ortalama %4 oranında artacağını göstermektedir. Özellikle petrol ve doğalgaz sektöründe kullanılan OCTG (Oil Country Tubular Goods: petrol ve sondaj boruları-dikişsiz) borularının da en hızlı büyüme potansiyeline sahip olduğu düşünülmektedir.

Steel Statistical Yearbook 2010 verilerine göre, 2009 yılında bölgesel olarak dünya boru ve boru tesisatı üretiminde Asya açık arayla birinci, BDT ikinci, Kuzey Amerika üçüncü, AB dördüncü konumdadır (Tablo 1).

Çin, 2009 yılında gerçekleştirdiği yaklaşık 52,8 milyon tonluk üretimi ile dünyanın en büyük boru ve boru tesisatı üreticisidir. Çin’i 6,6 milyon tonluk üretimi ile Rusya Federasyonu, 5,3 milyon tonluk üretimi ile Japonya, 3,9 milyon tonluk üretimi ile Güney Kore ve 2,1 milyon tonluk üretimi ile ABD takip etmiştir. (Tablo 39, Ek 2)

Tablo 1: Dünya Boru ve Boru Tesisatı Üretimi

<i>Bin Ton</i>									
Ülke Grupları	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Avrupa Birliği (15)	13.268	12.932	12.387	12.836	12.973	13.933	14.639	563	499
Avrupa Birliği (27)	14.502	14.463	13.884	15.441	15.512	16.638	17.416	1.935	1.418
Diğer Avrupa	-	50	33	-	-	-	-	-	-
BDT	7.005	6.566	8.191	8.027	8.963	10.457	11.349	10.104	8.140
Kuzey Amerika	6.141	7.800	7.774	8.785	8.786	9.209	8.404	8.475	4.704
Güney Amerika	2.097	-	-	-	-	-	-	-	-
Afrika	45	34	11	12	-	-	-	-	-
Orta Doğu	44	31	28	35	44	26	24	26	-
Asya	27.225	28.153	32.864	37.465	44.855	53.455	58.434	64.473	66.461
Okyanusya	558	593	553	472	645	-	375	345	243
Dünya	57.617	57.688	63.338	70.235	78.805	89.786	96.002	85.358	80.966

Kaynak: Steel Statistical Yearbook 2010

2009 yılında dünyanın en büyük dikişsiz boru üreticisi 21,8 milyon ton ile Çin olup Çin’i 1,3 milyon ton ile Japonya, 955 bin ton ile ABD takip etmiştir. (Tablo 40, Ek 2)

Tablo 2: Dünya Dikişsiz Boru Üretimi

	<i>Bin Ton</i>									
Ülke Grupları	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Avrupa Birliği (15)	3.429	3.725	3.257	3.149	3.711	3.916	4.281	4.433	377	335
Avrupa Birliği (27)	4.466	4.361	4.197	4.006	4.909	5.154	5.657	5.880	1.360	907
Diğer Avrupa	40	-	-	-	-	-	-	-	-	-
BDT	2.346	2.381	2.351	2.572	-	-	-	-	-	-
Kuzey Amerika	2.484	2.492	2.029	2.140	2.564	2.727	2.827	2.395	3.054	1.693
Güney Amerika	1.178	1.263	1.125	1.223	1.397	1.402	1.481	897	958	506
Asya	6.005	7.082	7.816	9.044	10.408	13.486	17.513	20.268	23.280	23.146
Dünya	16.520	17.578	17.518	18.985	19.277	22.769	27.478	29.439	28.652	26.251

Kaynak: Steel Statistical Yearbook 2010

Dünyadaki dikişli boru üretimi dikişsiz boru üretimine göre daha yüksektir. 2009 yılı için dünyadaki dikişli boru üretimi yaklaşık 46 milyon ton iken dikişsiz boru üretimi 26 milyon ton olarak gerçekleşmiştir.

Dünya demir-çelik boru üretiminin büyük bir kısmını oluşturan dikişli demir-çelik boru üretiminde Çin 2009 yılında gerçekleştirdiği 31 milyon ton üretim ile dünyanın en büyük üreticisi konumundadır. Çin'i 4 milyon ton ile Japonya ve 3,9 milyon ton ile Güney Kore takip etmiştir. (Tablo 41, Ek 2)

Tablo 3: Dünya Dikişli Boru Üretimi

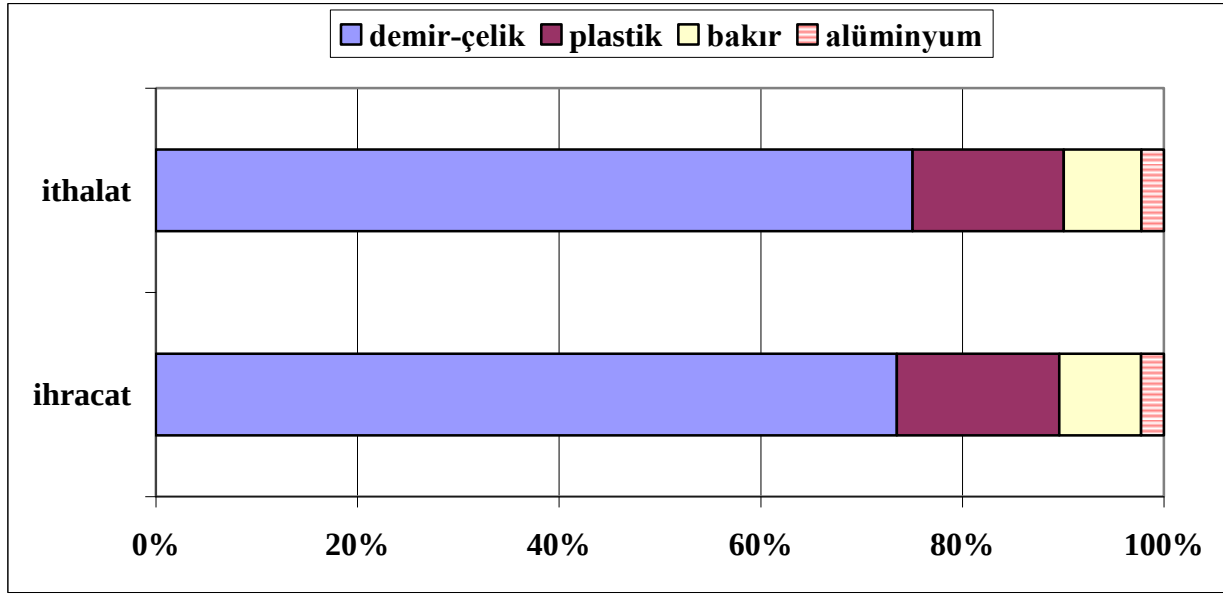
	<i>Bin Ton</i>									
Ülke Grupları	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Avrupa Birliği (15)	9.125	9.586	9.402	8.996	9.116	9.057	9.652	10.206	186	164
Avrupa Birliği (27)	10.235	10.142	9.993	9.635	10.524	10.358	11.095	11.539	575	512
Diğer Avrupa	48	...	50	33	...	...	...	...	...	...
BDT	2.532	3.023	2.765	3.530	...	...	...	...	...	...
Kuzey Amerika	6.272	3.630	5.752	5.621	4.438	6.044	6.368	5.997	5.426	3.003
Güney Amerika	1.141	1.636	...	...	...	...	...	...	...	...
Afrika	...	45	34	11	12	...	...	...	...	...
Asya	19.284	19.689	19.872	23.294	26.802	30.755	34.915	36.948	39.791	41.762
Okyanusya	53	558	593	553	472	645	...	375	345	243
Dünya	39.564	38.723	39.059	42.677	42.248	47.803	52.378	54.859	46.137	45.519

Kaynak: Steel Statistical Yearbook 2010

3.2. Dış Ticaret

3.2.1. İhracat

Dünya boru ticareti dört malzeme türüne göre (demir-çelik, plastik, bakır ve alüminyum) değerlendirildiğinde, 95,8 milyar dolarlık ihracat, 102,3 milyar dolarlık ithalat söz konusudur. Dünya boru ticaretinin %74'ü demir-çelik, %16'sı plastik, %8'i bakır, %2'si ise alüminyum borulara aittir.

Grafik 1: Dünya Boru Ticaretinin Malzeme Türüne Göre Dağılımı (2009)

Kaynak: Trademap

Demir-çelik boru ihracatında, değer bazında, Çin, Almanya, İtalya, Japonya ve ABD önde gelen ülkeler arasındadır. 2009 yılında 70,4 milyar \$ olan dünya ihracatında Çin 9,6 milyar \$ ile ilk sırayı, Almanya 8,1 milyar \$ ile ikinci sırayı, İtalya ise 6,7 milyar \$'la üçüncü sırayı almaktadır.

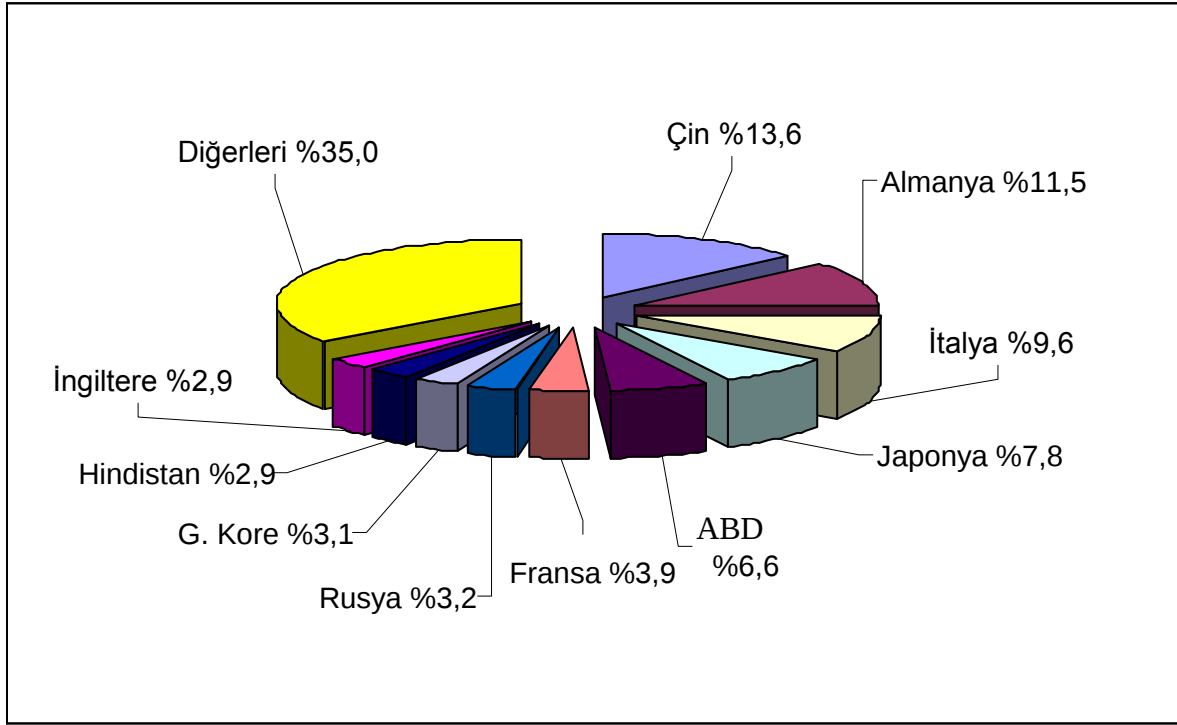
Tablo 4: Ülkeler İtibari ile Demir-Çelik Boru ve Boru Bağlantı Parçaları Dünya İhracatı (Bin Dolar)**(GTİP: 7303, 7304, 7305, 7306, 7307)**

Ülkeler	2005	2006	2007	2008	2009*
Çin	4.087.668	7.188.279	11.232.076	16.957.220	9.586.313
Almanya	6.735.436	8.392.737	10.058.209	11.523.363	8.067.353
İtalya	5.567.773	7.141.937	9.147.228	10.604.530	6.731.185
Japonya	5.052.480	6.341.885	6.842.062	7.712.964	5.506.866
ABD	3.374.249	4.142.867	4.656.059	6.242.250	4.615.185
Fransa	2.422.614	2.986.677	3.943.784	4.366.150	2.714.248
Rusya	1.206.615	1.274.977	1.455.583	1.803.553	2.234.018
G. Kore	1.663.038	2.089.012	2.763.247	4.104.868	2.167.059
Hindistan	1.021.997	1.378.341	2.202.651	3.023.197	2.068.538
İngiltere	1.787.138	2.065.510	2.381.483	2.454.922	2.054.488
Diğerleri	21.249.387	26.701.776	31.461.616	37.596.448	24.679.923
Toplam	54.216.675	69.741.117	86.316.888	106.572.017	70.424.844

Kaynak: Trademap

* Tüm ülkelerin verileri açıklanmadığı için 2009 verileri düşüktür .

Grafik 2'de de görüleceği üzere, 2009 yılında dünya ihracatından Çin %13,6, Almanya %11,5, İtalya ise %9,6 pay almıştır.

Grafik 2: Dünya Demir-Çelik Boru ve Boru Bağlantı Parçaları İhracatında Önde Gelen Ülkeler (2009 - Değer Bazında % Pay)

Kaynak: Trademap

Demir-çelik boru ve boru bağlantı parçaları dünya ihracatı, 2009 yılında açıklanan verilere göre, miktar bazında 34 milyon ton olarak gerçekleşmiştir. İhracatta önde gelen ilk üç ülke Çin, Almanya ve İtalya olmak üzere ihracatları sırasıyla 7,2 milyon ton, 3 milyon ton ve 2,9 milyon tondur.

Tablo 5: Ülkeler İtibari ile Boru ve Bağlantı Parçaları Dünya İhracatı (Bin Ton) (GTİP: 7303, 7304, 7305, 7306, 7307)

Ülkeler	2005	2006	2007	2008	2009*	Paylar (%)
Çin	4.349	7.546	10.767	11.987	7.212	21,2
Almanya	3.703	4.107	3.793	3.773	2.957	8,7
İtalya	3.145	3.457	3.551	3.671	2.882	8,5
Japonya	3.334	3.472	3.355	3.491	2.150	6,3
Türkiye	1.215	1.471	1.569	1.696	1.542	4,5
ABD	1.381	1.633	1.709	84	1.527	4,5
Hindistan	905	1.155	1.585	1.998	1.513	4,4
Rusya	1.576	1.376	1.229	1.203	1.455	4,3
G. Kore	1.239	1.474	1.643	2.073	1.215	3,6
Ukrayna	1.733	2.027	2.009	1.813	1.076	3,2
Diğerleri	16.266	18.378	19.735	39.996	10.506	30,9
Toplam	38.846	46.098	50.946	71.784	34.034	100

Kaynak: Trademap

* Tüm ülkelerin verileri açıklanmadığı için 2009 verileri düşüktür .

2008 yılında 2007 yılına göre % 41 artış kaydeden dünya dökme demirden boru ihracatında ilk üç ülke 2009 yılında Çin (556 bin ton), Almanya (166 bin ton) ve Hindistan (102 bin ton) olmuştur.

Tablo 6: Dünya Dökme Demirden Boru İhracatı (GTİP: 7303)

	<i>Ton</i>							
Ülkeler	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009*
Çin	264.983	308.689	398.901	462.389	530.973	755.500	742.358	556.119
Almanya	157.297	170.996	137.283	120.544	135.130	113.739	200.710	166.022
Hindistan	35.367	43.880	68.101	90.952	126.972	123.265	127.249	102.078
Suudi Arabistan	24.817	73.681	89.151	81.793	56.456	39.359	103.884	95.797
ABD	85.125	60.506	67.269	55.705	67.938	58.984	83.858	91.151
Japonya	51.647	153.924	38.765	43.252	84.480	38.631	67.564	83.761
İtalya	32.400	39.799	33.415	41.501	43.793	47.523	44.022	36.083
B. A. E.	3.434	3.315	4.664	8.121	74.294	5.577	17.247	25.677
İspanya	30.364	23.651	38.765	48.138	30.235	30.186	28.806	24.733
Brezilya	51.945	83.579	79.219	59.758	23.759	26.970	38.964	24.168
Diğer	256.490	312.244	264.840	274.598	270.981	249.664	885.862	164.643
Dünya	993.869	1.274.264	1.220.373	1.286.751	1.445.011	1.489.398	2.340.524	1.370.232

Kaynak: Trademap

* Tüm ülkelerin verileri açıklanmadığı için 2009 verileri düşüktür .

2009 yılında açıklanan verilere göre, dünya dikişsiz boru ihracatı 11,2 milyon ton olarak gerçekleşmiştir. En büyük ihracatçı konumunda 3,2 milyon ton ile Çin görünürken, Çin'i 1,08 milyon ton ile Japonya ve 957 bin ton ile Almanya takip etmiştir.

Tablo 7: Dünya Dikişsiz Boru İhracatı (GTİP: 7304)

	<i>Ton</i>							
Ülkeler	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009*
Çin	413.007	560.753	754.978	1.392.005	2.505.037	3.954.462	6.091.024	3.173.169
Japonya	1.280.160	1.206.098	1.380.236	1.417.194	1.494.774	1.441.720	1.504.788	1.083.301
Almanya	1.187.091	1.077.204	1.250.851	1.481.596	1.588.858	1.513.431	1.580.641	957.767
İtalya	538.061	502.284	601.563	693.800	773.959	815.751	898.047	585.022
ABD	329.985	308.433	362.012	413.770	519.548	621.752	-	559.706
Fransa	602.280	502.324	636.535	681.031	776.584	836.896	737.553	431.939
Rusya	478.865	601.882	850.515	983.334	702.723	637.830	504.750	431.087
Arjantin	513.632	555.784	656.352	683.205	650.436	660.531	736.367	421.471
Ukrayna	637.160	732.001	730.938	900.944	1.007.326	1.009.191	882.500	340.575
Singapur	109.746	140.071	245.792	333.712	390.010	611.874	826.937	330.366
Diğer	3.080.380	3.671.820	3.321.642	3.890.581	4.364.196	6.388.132	10.346.208	2.879.111
Dünya	9.170.367	9.858.654	10.791.414	12.871.172	14.773.451	18.491.570	24.108.815	11.193.514

Kaynak: Trademap

* Tüm ülkelerin verileri açıklanmadığı için 2009 verileri düşüktür .

Dikişli boruların (GTİP: 7305) dünya ihracatı 2009 yılında 8,3 milyon ton olarak gerçekleşmiştir. Çin alt ürün grubunda da birinciliğini korumuş ve 1,08 milyon tonluk ihracat gerçekleştirmiştir. Çin'i 1,06 milyon ton ile Almanya ve 956 bin ton ile Hindistan takip etmiştir.

Tablo 8: Dünya Dikişli Boru İhracatı (GTİP: 7305)

	Ton							
Ülkeler	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009*
Çin	11.966	35.108	26.333	216.371	590.734	922.138	1.401.734	1.083.763
Almanya	1.007.644	752.183	1.051.695	1.187.773	1.267.354	1.085.165	1.016.047	1.059.338
Hindistan	116.982	93.750	201.750	441.765	576.891	841.993	1.320.494	955.855
Rusya	122.375	139.459	187.930	203.593	341.754	297.189	395.993	807.784
Japonya	1.625.271	1.584.740	1.862.756	1.575.962	1.522.374	1.505.916	1.526.018	750.453
Malezya	545.396	565.939	2.067.096	738.604	1.096.160	476.699	12.521.473	667.667
Ukrayna	1.326.678	497.271	450.076	534.459	616.139	532.118	442.032	403.004
G. Kore	217.572	163.435	187.037	277.593	337.496	399.142	485.070	309.023
Türkiye	254.572	30.812	104.547	100.443	88.661	154.227	271.009	307.314
İngiltere	135.089	256.158	161.501	391.113	117.951	217.660	137.608	288.300
Diğer	2.255.291	1.424.074	1.936.395	2.187.628	2.393.368	2.441.868	2.761.102	1.684.521
Dünya	7.618.836	5.542.929	8.237.116	7.855.304	8.948.882	8.874.115	22.278.580	8.317.022

Kaynak: Trademap

* Tüm ülkelerin verileri açıklanmadığı için 2009 verileri düşüktür .

7306 GTİP’inde yer alan diğer (dikişli) borular ihracatı 2009 yılında 11,4 milyon ton olarak gerçekleşirken İtalya 1,7 milyon tonluk ihracatı ile ilk sırayı almıştır. İtalya’dan sonra gelen Çin 1,45 milyon ton ihracat ile ikinci, Türkiye ise 1,18 milyon ton ihracat ile üçüncü konumdadır.

Tablo 9: Dünya Diğer (Dikişli) Borular İhracatı (GTİP: 7306)

	Ton							
Ülkeler	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009*
İtalya	1.238.188	1.268.394	1.513.203	1.586.564	1.914.070	1.978.999	1.933.677	1.723.534
Çin	268.575	540.539	900.836	1.434.759	2.778.774	3.711.229	2.404.916	1.446.716
Türkiye	835.016	849.373	966.932	1.069.049	1.339.793	1.364.181	1.373.830	1.181.760
G. Kore	804.181	795.393	752.641	771.128	887.006	946.024	1.223.640	681.260
Almanya	761.851	745.416	740.725	784.249	968.377	910.072	797.126	646.742
ABD	537.602	562.366	632.562	709.452	829.263	725.010	-	600.605
Kanada	691.272	709.610	802.314	897.993	837.784	842.960	850.874	423.321
Ukrayna	201.448	254.031	313.729	291.383	397.042	460.035	484.198	327.425
Hollanda	379.001	361.544	401.878	381.380	437.236	451.726	413.778	311.223
İspanya	373.384	335.008	355.282	322.559	333.864	315.522	409.299	275.880
Diğer	5.101.038	4.938.195	5.789.656	5.927.100	6.957.451	6.568.174	9.187.726	3.781.216
Dünya	11.191.556	11.359.869	13.169.758	14.175.616	17.680.660	18.273.932	19.079.064	11.399.682

Kaynak: Trademap

* Tüm ülkelerin verileri açıklanmadığı için 2009 verileri düşüktür .

7307 GTİP’inde yer alan boru bağlantı parçaları dünya ihracatı 2009 yılında 2,54 milyon ton olarak gerçekleşmiştir. İlk üç ülke sırasıyla Çin (952 bin ton), İtalya (254 bin ton) ve Güney Kore (148 bin ton)’dir.

Tablo 10: Dünya Boru Bağlantı Parçaları İhracatı (GTİP: 7307)

	Ton							
Ülkeler	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009*
Çin	490.103	543.138	695.550	843.026	1.140.810	1.424.038	1.347.238	951.965
İtalya	218.914	214.025	257.084	261.018	323.011	340.824	352.539	253.952
G. Kore	71.642	72.201	93.738	111.463	157.076	223.243	269.173	147.839
Almanya	124.308	116.775	121.715	128.483	147.578	170.577	178.304	126.655
ABD	101.592	105.532	124.576	132.325	129.482	137.499	-	113.699
Hindistan	48.408	61.833	82.646	105.488	126.773	128.198	129.341	89.725
Singapur	21.518	37.139	48.080	56.495	85.839	235.163	85.682	62.280
Tayvan	43.469	41.789	49.677	53.482	70.382	75.137	82.995	53.128
Hollanda	22.834	29.844	33.993	32.757	40.141	50.367	133.569	50.839
Tayland	56.688	61.055	68.864	64.755	72.187	76.713	73.985	46.688
Diğer	702.638	728.272	837.658	867.555	957.104	954.805	3.625.334	644.450
Dünya	1.902.114	2.011.603	2.413.581	2.656.847	3.250.383	3.816.564	6.278.160	2.541.220

Kaynak: Trademap

* Tüm ülkelerin verileri açıklanmadığı için 2009 verileri düşüktür .

3.2.2. İthalat

Dünya demir-çelik boru ve boru bağlantı parçaları ithalatında ABD, Çin, Cezayir, Almanya ve Kazakistan değer bazında önde gelen ülkelerdir. 2009 yılında 76,8 milyar \$ olan dünya ithalatında ABD 9 milyar \$ ile ilk sırayı, Çin 3,5 milyar \$ ile ikinci sırayı, Cezayir ise 3,45 milyar \$ ile üçüncü sırayı almıştır.

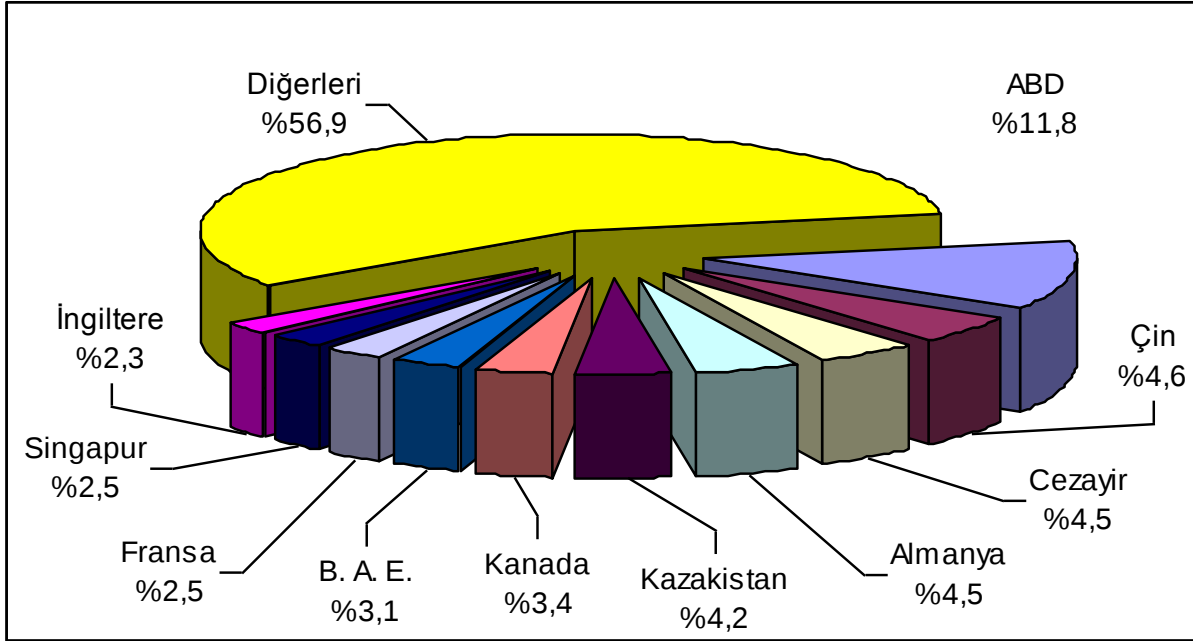
Tablo 11: Ülkeler İtibari ile Demir-Çelik Boru ve Boru Bağlantı Parçaları Dünya İthalatı (Bin Dolar)**(GTİP: 7303, 7304, 7305, 7306, 7307)**

Ülkeler	2005	2006	2007	2008	2009*
ABD	7.404.145	9.695.614	11.677.860	16.959.095	9.021.498
Çin	2.674.356	3.337.112	3.489.620	4.926.660	3.520.611
Cezayir	651.511	1.464.273	1.624.127	2.370.564	3.453.302
Almanya	3.068.177	3.815.066	4.943.759	5.762.419	3.423.343
Kazakistan	971.385	1.050.557	1.186.431	2.817.293	3.189.474
Kanada	2.530.964	3.119.202	2.958.377	4.053.103	2.612.038
B. A. E.	804.246	1.452.571	1.953.661	2.746.405	2.368.222
Fransa	1.972.646	2.213.047	2.812.462	2.971.524	1.916.868
Singapur	1.186.914	1.741.391	2.147.986	2.606.007	1.881.021
İngiltere	1.719.377	2.016.308	2.593.521	2.743.580	1.732.626
Diğerleri	31.629.859	40.585.292	53.652.544	61.627.243	43.635.068
Toplam	54.613.580	70.490.433	89.040.348	109.583.893	76.754.071

Kaynak: Trademap

* Tüm ülkelerin verileri açıklanmadığı için 2009 verileri düşüktür .

Grafik 3’de yer aldığı şekilde, 2009 yılında dünya ihracatından ABD %11,8, Çin %4,6, Cezayir ise %4,5 pay almıştır.

Grafik 3: Dünya Demir-Çelik Boru ve Boru Bağlantı Parçaları İthalatında Önde Gelen Ülkeler (2009 - Değer Bazında)

Kaynak: Trademap

Dünya demir-çelik boru ve boru bağlantıları ihracat-ithalat dengesini Tablo 12’de yer almaktadır. İhracat ve ithalat değerleri 2008 yılına kadar her yıl yaklaşık %24-30 artış göstermiştir.

Tablo 12: Dünya Demir-Çelik Boru ve Boru Bağlantı Parçaları İhracat ve İthalatı (Bin Dolar)

Yıllar	İhracat	Değişim (%)	İthalat	Değişim (%)
2005	54.216.675	-	54.613.580	-
2006	69.741.117	28,6	70.490.433	29,1
2007	86.316.888	23,8	89.040.348	26,3
2008	106.572.017	23,5	109.583.893	23,1
2009*	70.424.844	-33,9	76.754.071	-30,0

Kaynak: Trademap / 7303 – 7304 – 7305 – 7306 – 7307 GTİP numaralı ürünleri kapsamaktadır.

* Tüm ülkelerin verileri açıklanmadığı için 2009 verileri düşüktür .

Boru ve boru bağlantı parçaları dünya ithalatı 2009 yılında açıklanan verilere göre 33,4 milyon ton olarak gerçekleşmiştir. İthalatta ilk üç ülke ABD, Almanya ve Kanada olmak üzere ithalatları sırasıyla 4,5 milyon ton, 1,7 milyon ton ve 1,3 milyon ton şeklindedir.

**Tablo 13: Ülkeler İtibari ile Boru ve Bağlantı Parçaları Dünya İthalatı (Bin Ton)
(GTİP: 7303-7304-7305-7306-7307)**

Ülkeler	2005	2006	2007	2008	2009*	Paylar (2009-%)
ABD	5.652	7.365	7.924	1.741	4.490	13,4
Almanya	1.902	2.331	2.386	2.426	1.651	4,9
Kanada	-	1.900	1.600	1.831	1.348	4,0
Cezayir	398	1.000	741	1.060	1.275	3,8
Kazakistan	708	624	679	1.166	1.211	3,6
Fransa	1.279	1.354	1.453	1.357	1.057	3,2
B. A. E.	610	998	1.185	1.545	-	-
Singapur	775	1.061	1.867	1.488	890	2,7
İran	805	480	869	848	850	2,5
Avustralya	490	480	628	-	795	2,4
Diğerleri	22.404	52.729	28.551	56.453	19.828	59,4
Toplam	35.024	70.321	47.884	69.915	33.397	100

Kaynak: Trademap

* Tüm ülkelerin verileri açıklanmadığı için 2009 verileri düşüktür .

2008 yılında dünya dökme demirden boru ithalatı %17 oranında artarak 3,4 milyon tona yükselmiştir. İthalatta en önemli ülkeler Cezayir (111 bin ton), İspanya (105 bin ton) ve İtalya (67 bin ton) olmuştur.

Tablo 14: Dünya Dökme Demirden Boru İthalatı (GTİP:7303)

Ülkeler	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009*
Cezayir	45.380	62.981	83.754	113.342	277.382	155.591	109.916	111.523
İspanya	80.663	99.807	109.222	106.999	119.700	187.655	224.554	105.143
İtalya	49.756	82.334	61.719	85.222	76.431	73.176	81.019	67.190
Suudi Arabistan	22.294	25.906	60.953	53.039	51.624	128.366	105.387	67.088
Katar	22.427	31.524	30.062	133.662	141.835	796.082	237.056	64.642
Libya	7.387	408	39.084	8.377	9.080	56.397	79.600	61.895
Fransa	56.375	56.985	60.872	53.296	60.173	57.972	61.525	55.836
Irak	58.351	1.109	7.448	47.266	13.733	13.453	18.205	39.012
İngiltere	21.758	18.548	16.752	25.561	38.230	50.850	52.917	34.388
Suriye	73.599	27.234	39.051	49.665	32.513	14.831	20.868	34.078
Diğer	955.190	949.944	1.535.836	1.002.749	956.815	1.417.683	2.451.582	674.848
Dünya	1.393.180	1.356.780	2.044.753	1.679.178	1.777.516	2.952.056	3.442.629	1.315.643

Kaynak: Trademap

* Tüm ülkelerin verileri açıklanmadığı için 2009 verileri düşüktür .

2009 yılında dünya dikişsiz boru ithalatı 11,8 milyon ton olarak gerçekleşmiştir. En büyük ithalatçı konumunda 1,6 milyon ton ile ABD bulunurken, ABD'yi 539 bin ton ile Cezayir ve 403 bin ton ile Singapur takip etmiştir.

Tablo 15: Dünya Dikişsiz Boru İthalatı (GTİP:7304)

	Ton							
Ülkeler	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009*
ABD	790.116	949.202	1.306.516	1.661.759	2.057.211	1.969.199	-	1.575.074
Cezayir	131.442	173.393	237.310	176.350	353.502	378.935	601.068	539.401
Singapur	258.302	199.853	318.929	445.091	497.183	1.032.505	549.683	403.493
Endonezya	194.920	152.421	167.358	294.007	193.908	249.132	502.180	401.092
G. Kore	242.774	211.122	293.721	328.702	396.370	569.100	594.727	396.191
Hindistan	90.002	155.761	175.286	248.334	310.938	378.705	398.947	384.085
Çin	517.501	474.589	692.242	677.986	693.834	533.967	552.268	349.406
İtalya	463.920	530.273	550.176	595.726	630.242	849.258	774.090	348.498
B. A. E.	296.674	367.541	194.850	243.852	399.246	445.240	423.355	348.120
Kanada	343.468	361.336	412.200	527.125	571.917	371.836	502.205	338.969
Diğer	7.401.254	6.421.667	7.504.421	8.505.144	35.859.265	11.093.175	17.052.272	6.744.579
Dünya	10.730.373	9.997.158	11.853.009	13.704.076	41.963.616	17.871.052	21.950.795	11.828.908

Kaynak: Trademap

* Tüm ülkelerin verileri açıklanmadığı için 2009 verileri düşüktür .

Dikişli boruların bir kısmına karşılık gelen 7305 GTİP’inde yer alan ürünlerin dünya ithalatı 2009 yılında 7,6 milyon ton olarak gerçekleşmiştir. ABD bu konuda da birinciliğini korumuş ve 996 bin tonluk ithalat gerçekleştirmiştir. ABD’yi 863 bin ton ile Kazakistan ve 512 bin ton ile Cezayir takip etmiştir.

Tablo 16: Dünya Dikişli Boru İthalatı (GTİP:7305)

	Ton							
Ülkeler	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009*
ABD	668.577	365.903	482.755	566.891	881.932	1.867.390	1.693.057	995.863
Kazakistan	52.813	133.843	131.838	255.689	233.935	222.878	577.261	863.132
Cezayir	172.179	78.579	91.957	71.426	315.307	178.191	299.424	512.389
İran	78.661	131.296	275.843	534.466	399.614	506.435	475.349	396.606
Avustralya	61.442	249.842	36.094	78.369	17.840	108.750	109.780	381.168
İsveç	5.425	2.351	8.081	4.694	4.898	5.216	5.917	359.069
Özbekistan	7.336	42.134	51.600	19.178	78.958	203.918	285.636	305.653
Türkmenistan	44.518	76.691	64.516	57.582	48.266	57.416	127.304	264.500
Kanada	44.138	58.126	56.338	57.579	151.633	288.092	335.113	262.593
Hollanda	105.973	82.203	77.638	121.848	148.509	144.667	210.746	225.537
Diğer	5.034.330	3.584.229	3.384.227	3.428.654	3.620.372	3.861.633	5.148.476	3.062.527
Dünya	6.275.392	4.805.197	4.660.887	5.196.376	5.901.264	7.444.586	9.268.063	7.629.037

Kaynak: Trademap

* Tüm ülkelerin verileri açıklanmadığı için 2009 verileri düşüktür .

7306 GTİP’inde yer alan diğer (dikişli) boruların ithalatı 2009 yılında 11,3 milyon ton olarak gerçekleşirken ABD 1,6 milyon tonluk ithalatı ile ilk sırayı almıştır. ABD’den sonra gelen Almanya 1,1 milyon ton ithalat ile ikinci, Fransa ise 630 bin ton ihracat ile üçüncü konumdadır.

Tablo 17: Dünya Diğer (Dikişli) Borular İthalatı (GTİP:7306)

	Ton							
Ülkeler	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009*
ABD	2.019.659	2.105.129	2.649.637	2.984.240	3.897.270	3.514.936	-	1.570.603
Almanya	1.257.913	1.169.398	1.233.417	1.210.828	1.557.225	1.558.853	1.557.450	1.081.139
Fransa	658.444	642.963	744.070	703.897	780.432	770.992	787.398	630.178
Kanada	484.394	559.167	717.856	-	988.417	771.546	816.901	575.176
Hollanda	281.595	286.903	376.124	329.193	395.481	486.290	398.689	298.437
Singapur	141.685	129.843	107.826	120.012	293.648	412.915	631.301	295.640
Belçika	397.624	407.623	481.584	403.488	519.716	578.454	515.046	283.062
İngiltere	430.724	431.162	495.500	437.384	510.362	540.489	491.861	283.002
Avustralya	175.324	237.194	214.860	235.725	273.605	328.253	442.535	278.549
B. A. E.	103.909	103.255	134.394	179.883	260.343	354.841	437.579	276.890
Diğer	5.341.738	5.369.231	6.392.165	6.916.509	7.539.089	7.733.660	15.659.884	5.752.587
Dünya	11.293.009	11.441.868	13.547.433	13.521.159	17.015.588	17.051.229	21.738.644	11.325.263

Kaynak: Trademap

* Tüm ülkelerin verileri açıklanmadığı için 2009 verileri düşüktür .

7307 GTİP’indeki boru bağlantı parçaları dünya ithalatı 2009 yılında 3,44 milyon ton olarak gerçekleşmiştir. İlk üç ülke sırasıyla Maldivler (409 bin ton), ABD (326 bin ton) ve Malezya (147 bin ton)’dır.

Tablo 18: Dünya Boru Bağlantı Parçaları İthalatı (GTİP:7307)

	Ton							
Ülkeler	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009*
Maldivler	100	64	125	193	276	189	-	408.891
ABD	304.737	281.352	347.019	404.640	490.984	522.384	-	326.069
Malezya	26.420	34.033	42.390	53.001	1.533.157	83.660	11.674.902	146.667
Kanada	106.757	110.630	126.375	136.982	150.874	135.431	143.523	141.646
Almanya	112.843	113.095	122.847	123.954	150.455	172.776	195.039	133.654
Nijerya	15.038	21.702	-	-	19.360	10.866	-	123.691
Meksika	41.025	122.433	115.034	46.863	57.281	61.778	60.509	117.959
Singapur	66.030	63.507	104.624	97.030	141.485	221.917	146.419	114.597
G. Kore	51.182	59.037	76.810	86.700	112.083	142.893	141.316	101.279
Japonya	99.478	105.919	127.945	123.969	141.831	151.199	144.243	97.851
Diğer	57.274.065	53.642.538	1.818.871	1.666.239	2.041.704	2.449.814	2.744.512	1.727.885
Dünya	58.097.675	54.554.310	2.882.040	2.739.571	4.839.490	3.952.907	15.250.463	3.440.189

Kaynak: Trademap

* Tüm ülkelerin verileri açıklanmadığı için 2009 verileri düşüktür .

4. TÜRKİYE’DE DEMİR-ÇELİK BORU SEKTÖRÜ

4.1. Mevcut Durum ve Sektördeki Kuruluşlar

Ülkemizde 45 yılın üzerinde bir geçmişe sahip olan çelik boru sektöründe, mevcut kurulu üretim kapasitesi yurt içi talebin çok üzerindedir. Buna rağmen, son yıllarda sektöre girişler devam etmekte, yeni yatırımlar devreye girmektedir. Aynı şekilde sektörden çıkışlar da bulunmaktadır.

Son yıllarda Türkiye’de gerçekleştirilen yeni enerji yatırımları, doğalgaza geçen il sayısının artması, yerel yönetimlerin altyapı çalışmalarına ağırlık vermeleri sektöre hareketlilik kazandırmaktadır.

Türk Çelik Boru Sektörü; üretim kapasitesi, ürün kalitesi ve maliyet yapısı itibarıyla, önemli ölçüde ihracat potansiyeli olan bir sektördür. İç pazardaki talebin canlı olup olmaması ve fiyat seviyeleri üreticilerin ihracat pazarlarına yönelmesine etki etmektedir.

Türkiye’de 1957 yılında başlayan çelik boru üretimi, en hızlı büyümesini, Orta Doğu pazarlarıyla başlayan ihracat hamlesi sayesinde, 1978–1985 yılları arasında gerçekleştirmiştir. Bu dönemde pek çok yeni tesis devreye girmiştir. Rusya ve Orta Doğu ülkelerine yapılan ihracatın azalmasıyla sektörde arz fazlası ortaya çıkmıştır.

Bugün ağırlıklı olarak Marmara Bölgesi’nde toplanan, muhtelif kapasitelerde yaklaşık 40 adet boru üreticisi firma faaliyet göstermektedir. Bu firmalardan ancak 25 kadarı devamlı faaliyet halindedir. Diğer firmalar ise zaman zaman üretim yapmaktadırlar.

Türkiye’de dikişsiz boru üretimi, yalnızca 2005 yılında özelleştirilen Çelbor tarafından gerçekleştirilmektedir. Diğer üreticilerin tamamı spiral ve/veya boyuna dikişli boru üretmektedir. Bu üreticilerin en büyük 7 tanesi, Türkiye çelik boru üretiminin neredeyse %65’ini gerçekleştirmektedir. Sektörde faaliyet gösteren tesislerin tümünün mülkiyeti özel sektöre aittir.

Çelik boru sektöründeki en önemli kuruluşlar aşağıdaki şekilde sıralanabilir;

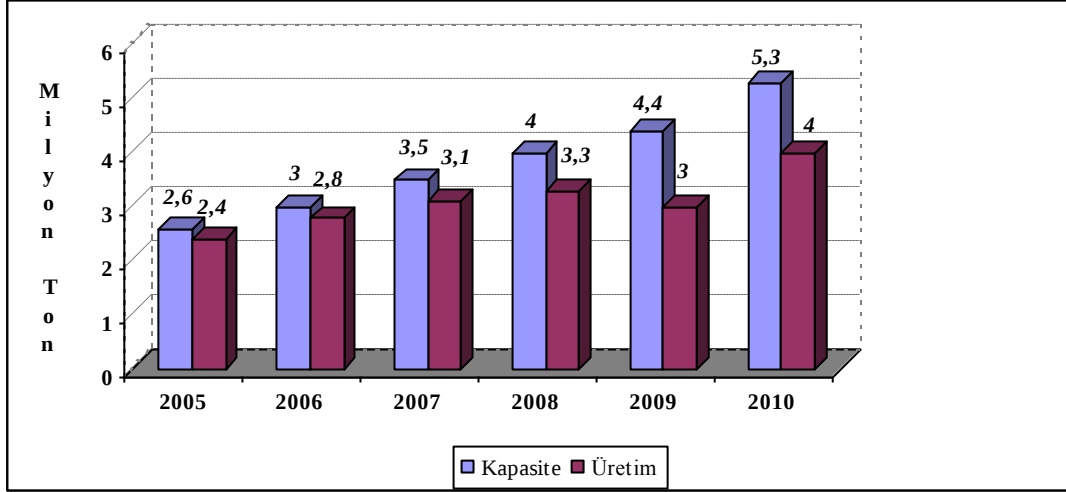
- 1) Borusan Mannesman
- 2) Yücel – Çayırova
- 3) Tosçelik
- 4) Noksel
- 5) Ümran
- 6) Erciyas
- 7) Emek
- 8) Erbosan
- 9) Özbal
- 10) Çınar Boru
- 11) Özdemir

4.2. Mevcut Kapasite ve Kapasite Kullanımı

Son yıllarda gerçekleştirilen yatırımlarla ve yabancı sermaye girişleriyle, 2005 yılında 2,6 milyon ton, 2007 yılında 3,5 milyon ton, 2009 yılında 4,4 milyon ton olan sektörün üretim kapasitesi 2010 yılında 5,3 milyon ton olarak gerçekleşmiştir. Kuruluşların kapasite kullanım

oranları birbirinden çok farklıdır. Sektörün kapasite kullanım oranı, arz fazlası sebebiyle, yüksek ihracat potansiyeline rağmen %75-80 civarındadır. Grafik 4’de de görüleceği üzere, 2005 yılından bu yana ülkemizin üretimi ile kapasite rakamı arasındaki makas giderek açılmıştır.

Grafik 4: Türkiye’nin Demir-Çelik Boru Üretimi ve Kapasitesi

Kaynak: 5th Steel Tube&Pipe Conference Global and Local Focus on Hot Rolled Flat Steel - ASSAN (Kibar Holding), Mayıs 2010

4.3. Üretim

4.3.1. Teknoloji

Türkiye’de dikişli boru üretim teknolojisi çok gelişmiştir. Sektördeki büyük üreticilerin tümü, AB ülkelerinde kullanılan imalat teknolojileri ile üretim yapmaktadır. Sektör bugün kendi teknolojisini kendisi üretecek durumdadır. Bununla birlikte; markalama, boyama, ambalaj, stoklama gibi konularda bazı eksikliklerin olduğu kabul edilmelidir. Kalite güvence sistemleri sektörde yerleşmiştir. Sektörde büyük üreticiler ISO 9000 belgesine sahiptir. Dikişli boru imalatı konusunda ortaya çıkacak teknolojik değişikliklerde sektörün uyum sorunu kesinlikle olmayacaktır. Dikişsiz boru teknolojisinde durum, dikişli boruda olduğu düzeye ulaşamamıştır.

Tek dikişsiz boru üreticisi olan Çelbor, Türkiye ihtiyacı göz önünde bulundurulduğunda, kapasite açısından yetersiz görünmekte, ancak önümüzdeki dönemde, kapasitesini arttırmayı planlamaktadır.

4.3.2. Ürün Standartları

Sektörde önemli ürünler için, TS, EN, DIN, SAE ve API standartları uygulanmaktadır.

4.3.3. Üretim Miktarı ve Değeri

TÜİK verilerine göre; Türkiye’de 2008 yılındaki yaklaşık demir-çelik boru ve bağlantı parçaları üretimi 3,46 milyon ton olup bunların değeri yaklaşık 4,7 milyar TL’dir.

Tablo 19: Yıllar İtibarı ile Türkiye Boru ve Bağlantı Parçaları Üretimi

ÜRÜNLER	2005	2006	2007	<i>Bin Ton</i> 2008
Demir veya çelikten borular ve bağlantı parçaları	3.011,10	3.064	3.509,50	3.468,20

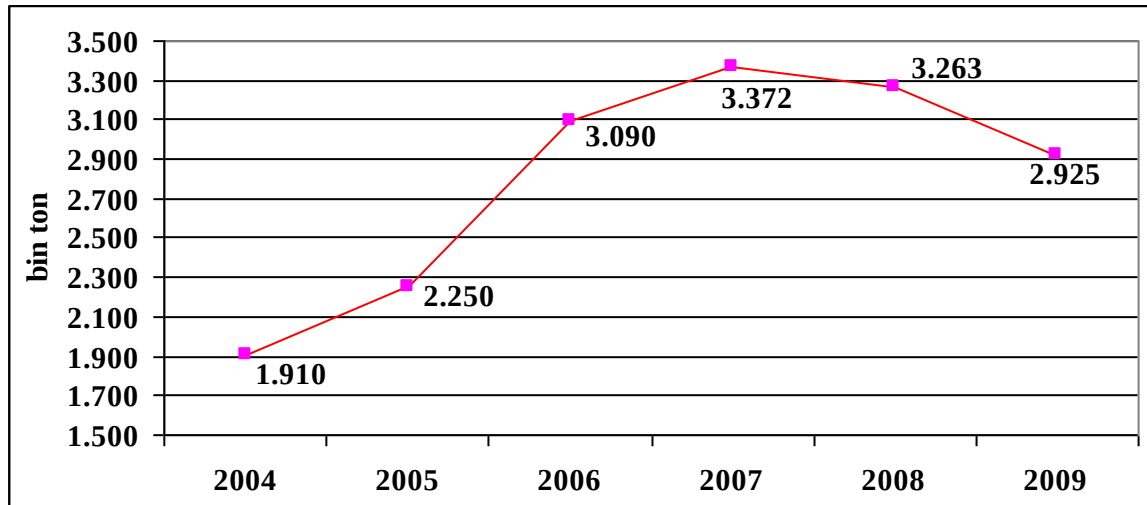
Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)

Çelik Boru İmalatçıları Derneği'nin (ÇEBİD) verilerine göre ise; 2007 yılında 3,4 milyon ton çelik boru üretimi gerçekleştirilmiştir. Üretimin 877 bin tonu büyük çaplı borular, 2,5 milyon tonu ise küçük ve orta çaplı çelik borulardır. 2008 yılında üretim 2007 yılına göre %3,2 düşerek 3,3 milyon tona gerilemiştir.

Tablo 20: Yıllar İtibarı İle Çelik Boru Üretim Rakamları

	2005	2006	2007	2008	<i>Ton</i> Aralık/2009 (Tahmini)
Toplam	2.250.000	3.090.000	3.372.000	3.262.688	2.925.000
Borular>406,4 mm	520.000	589.000	877.000	902.416	985.000
Borular<=406,4 mm	1.730.000	2.501.000	2.495.000	2.360.272	1.940.000
Hat Boruları	700.000	739.000	625.000	589.463	496.000
Konstrüksiyon B.	630.000	1.220.000	1.311.000	1.228.793	971.000
Profil ve Sanayi B.	400.000	542.000	559.000	542.016	473.000

Kaynak: Çelik Boru İmalatçıları Derneği (ÇEBİD)

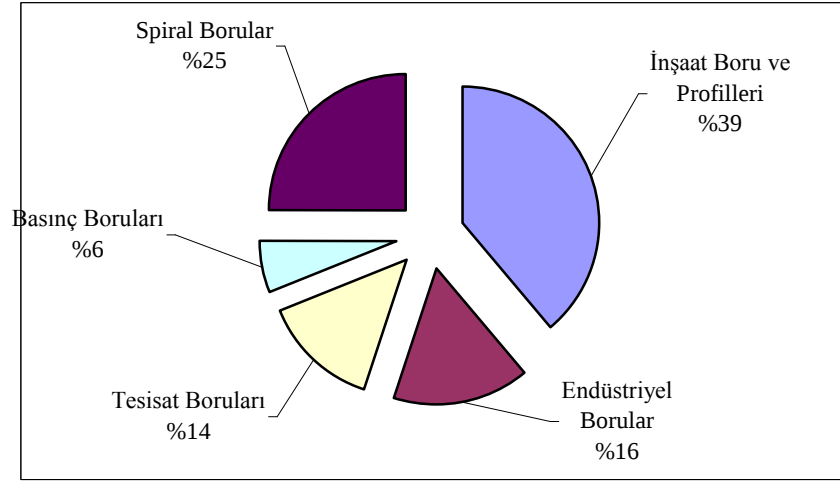
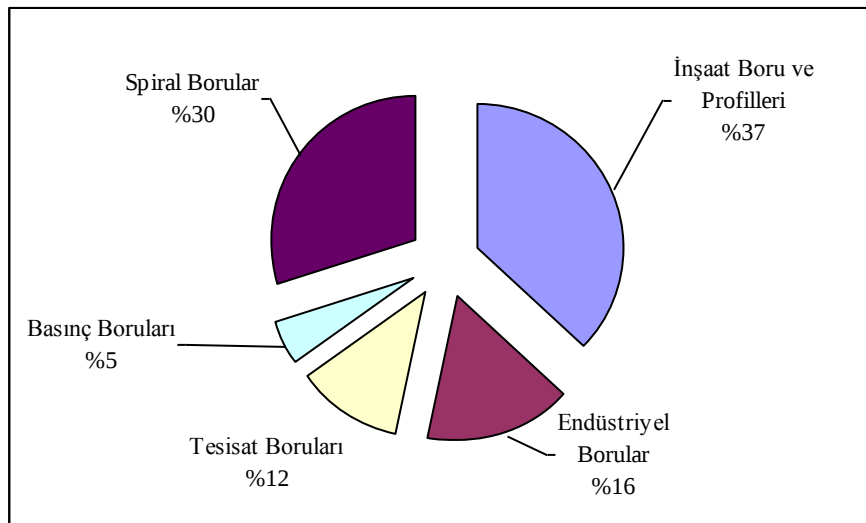
Grafik 5: Türkiye'deki Çelik Boru Üretimi

Kaynak: Çelik Boru İmalatçıları Derneği (ÇEBİD)

Tablo 21: Türkiye'nin Ürün Gruplarına Göre Üretimi

Ürün Grupları	2008			2009		
	Üretim	İç Tüketim	İhraç	Üretim	İç Tüketim	İhraç
İnşaat Boru ve Profilleri	1.317.018	701.907	615.111	1.129.669	680.695	448.974
Endüstriyel Borular	526.121	380.899	145.222	479.220	364.161	115.059
Tesisat Boruları	460.957	268.567	192.390	375.803	215.380	160.423
Basınç Boruları	191.994	116.095	75.899	145.048	86.048	59.000
Spiral Borular	828.438	209.991	618.447	903.981	198.312	705.669
Toplam	3.324.528	1.677.459	1.647.069	3.033.721	1.544.596	1.489.125

Kaynak: 5th Steel Tube&Pipe Conference Global and Local Focus on Hot Rolled Flat Steel
 ASSAN (Kibar Holding), Mayıs 2010

Grafik 6: Ürün Gruplarına Göre Üretim (2008), %**Grafik 7: Ürün Gruplarına Göre Üretim (2009), %**

Grafik 6 ve Grafik 7’den de görüleceği gibi 2009 yılında spiral boruların sektör üretimindeki payı %5 artış göstermiştir.

Türkiye’de ve çevre ülkelerdeki petrol hareketlerine bağlı olarak büyük çaplı boruların üretim kapasitesi de artmaktadır. Gerek imalat kapasitesi, gerek ürün kalitesi bakımından demir-çelik borular önemli bir potansiyele sahiptir. Önümüzdeki yıllarda yapısal çelik kullanımının da artacağı düşünülmekte olup, gelecek 5-10 yıllık süreçte boru sektörünün %10’un üzerinde büyüyeceği öngörülmektedir.

1999 yılında yaşanan deprem sonucunda sektöre uğrayan inşaat sektörünün 2004 ve 2005 yıllarında canlanması ile birlikte, çelik boru sektörü ciddi bir ivme kazanmıştır.

4.4. Yurtiçi Talep ve Tüketim

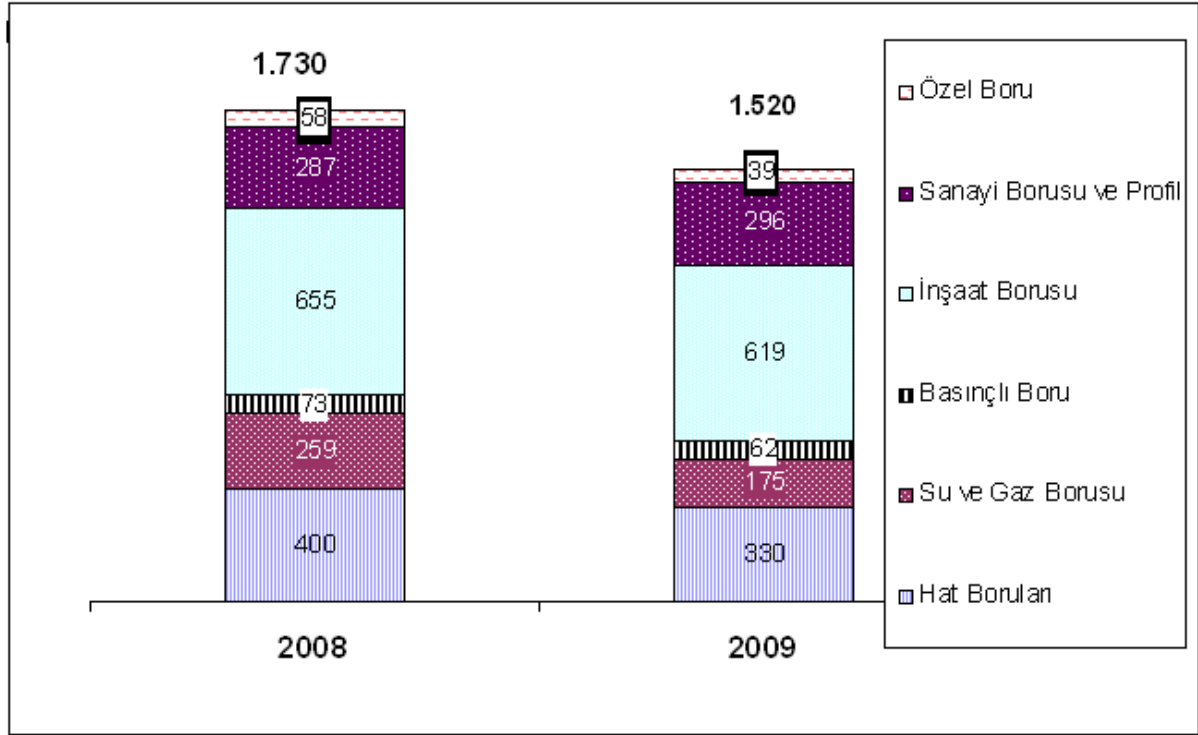
Ülkemizde çelik boru talebi tüm dünyada olduğu gibi ülke ekonomisinin genel durumuna, alt yapı yatırımlarına, nüfus artışına paralel konut ihtiyacına ve genel olarak inşaat sektörünün seyrine doğrudan bağlıdır.

Boru sektörü, Türkiye’nin gerek ülkeler arası enerji trafiğinde bir köprü haline gelmesi gerekse otomotiv sektörü için bir üretim üssüne dönüşmesinden kaynaklanan büyüme potansiyeli ile güçlü bir yapı sergilemektedir. Doğalgaz, petrol ve su ihtiyacına yönelik artan altyapı projeleri yurt içi talebin canlı kalmasını sağlamaktadır. Yine otomotiv şirketlerinin kapasite artışına yönelik gerçekleştirdiği yatırımlar bu sektörün ihtiyacı olan özel borulara yönelik talebin de artmasını sağlamaktadır.

Avrupa’da kişi başına düşen çelik boru tüketimi 31 kg. düzeyinde olup, ülkemizde kişi başına düşen demir-çelik boru tüketimi 17 kg.’dır. Bu değer Avrupa’da kişi başına düşen tüketim miktarının yaklaşık yarısına tekabül etmektedir. Bu oran öteki tüketimler ile karşılaştırıldığında oldukça yüksek sayılmaktadır.

Çelik boru talebi anlık ve değişken özelliklere sahip bulunmaktadır. Bu nedenle sürekli bir talepten söz edilememektedir. Bunun arkasındaki en önemli etkenlerden ikisi fiyat ve bulunabilirliktir. İç pazardaki talebin canlı olup olmaması ve fiyat seviyeleri, üreticilerin ihracat pazarlarına yönelmesine etki etmektedir.

Borusan Mannesmann ve ÇEBİD verilerine göre Grafik 8 ve Tablo 22’de yıllara göre yurtiçi demir-çelik boru tüketim dağılımı görülmektedir.

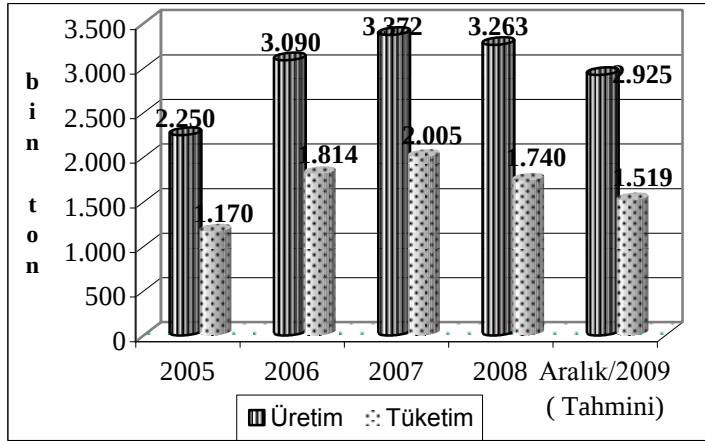
Grafik 8: Ürün Segmenti Bazında Yurt İçi Çelik Boru Tüketimi (Bin Ton)

Kaynak: Borusan Mannesmann Boru Sanayi ve Ticaret A.Ş. 2009 Yılı Faaliyet Raporu

Tablo 22: Türkiye Tüketim Rakamları

	2005	2006	2007	2008	<i>Ton</i> Aralık/2009 (Tahmini)
Toplam	1.170.000	1.813.886	2.004.860	1.739.984	1.518.772
Borular>406,4 mm	356.500	220.756	461.127	251.316	277.434
Borular<=406,4 mm	813.500	1.593.130	1.543.733	1.488.668	1.241.338
Hat Boruları	340.500	402.015	563.420	392.944	331.234
Konstrüksiyon B.	121.000	759.828	586.572	582.900	461.114
Profil ve Sanayi B.	352.000	431.287	393.741	512.824	448.990

Kaynak: ÇEBİD

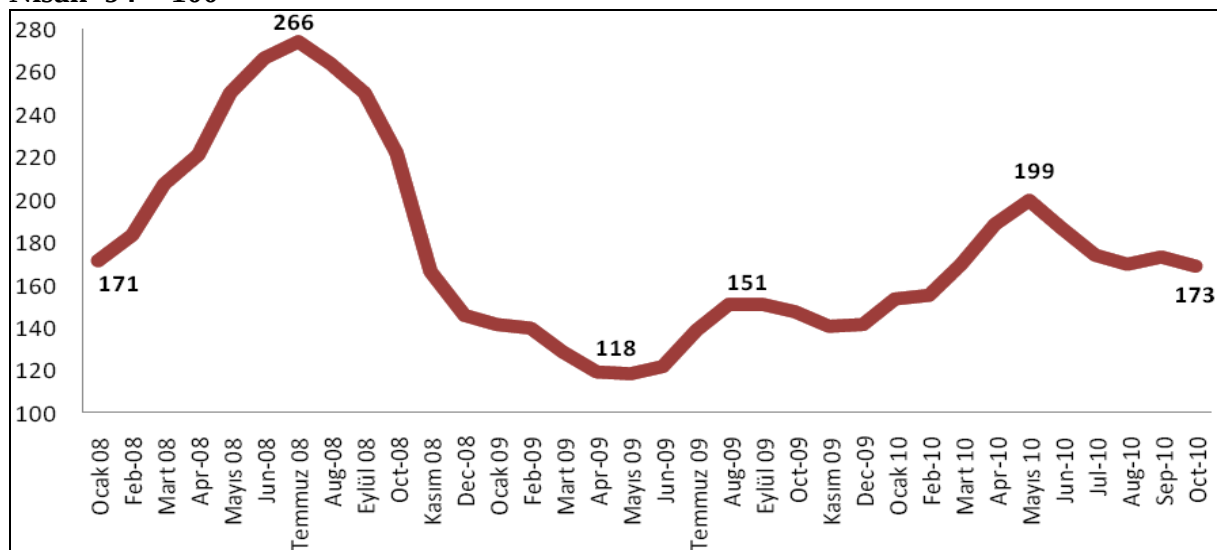
Grafik 9: Türkiye'nin Demir-Çelik Boru Üretim ve Tüketimi

Kaynak: ÇEBİD

4.5. Maliyetler

Demir-çelik boru sektöründe, maliyetleri etkileyen en önemli unsur hammadde fiyatlarıdır. Sektörün en önemli hammaddesi rulo saclardır. Hammadde fiyatları, mamul fiyatlarının %75-85'ini oluşturmaktadır. Hammaddenin en büyük üreticisi Erdemir'dir. Bu sebeple Erdemir'in izleyeceği fiyat politikası, sektör maliyetlerine doğrudan yansımaktadır. Erdemir'in izleyeceği istikrarlı fiyat politikası, sektördeki fiyat istikrarı için gereklidir. Ancak, Erdemir gibi güçlü bir yerli üreticinin varlığına rağmen, yassı mamullerin ABD Doları bazında satılması ve dünya demir-çelik fiyatlarına entegre olması, maliyetlerin önemli ölçüde TL/\$ paritesine bağlı olmasına yol açmakta, devalüasyonun seyri iç pazar fiyatlarının seyri ile doğru orantılı olmaktadır.

Diğer maliyet unsurları (işçilik, işletme maliyetleri) AB ile karşılaştırıldığında düşük olduğundan, bu durum sektörün rekabet gücünü artırmaktadır. Buna karşılık düşük kapasite kullanımı, genel gider kalemlerini ve maliyetleri artırıcı rol oynamaktadır.

Grafik 10: Dünya Yassı Çelik Fiyat Endeksi (Aylık)
Nisan '94 = 100

Kaynak: CRU Monitor / Temmuz 2010

Çelik rulo bant fiyatlarını temsil eden ve CRU Group tarafından ölçülmekte olan Yassı Çelik Fiyat Endeksi, 2008 Temmuz ayında en yüksek değerine ulaştıktan sonra Mayıs 2009'a kadar

devam eden hızlı bir düşüş trendine girmiştir. Mayıs 2009 sonrasında dalgalı bir seyir izleyen endekste genel trend yukarı yönlü olmuştur. Söz konusu eğilim 2010 başında demir cevheri ve kömür fiyatlarındaki artışa paralel olarak hız kazanmış, bu durum Nisan ayı sonuna kadar bu şekilde devam etmiş, ancak Mayıs ayı ile birlikte çelik fiyatlarında talep daralmasına bağlı olarak bir düşüş trendi başlamıştır. Düşüş eğiliminin Ekim ayı sonuna kadar devam etmekte olduğu Grafik 10'da görülmektedir. Fiyatların düşük kalma trendinin üçüncü çeyrekte de devam ediyor olmasının temel gerekçelerini; talep daralması, Avrupa'da tatil dönemi, Ramazan ayı etkisi ve özellikle Türkiye'de yerel yassı çelik üreticilerinin tam kapasite ile çalışıyor olmasının getirdiği arz fazlası olarak sıralamak mümkündür. Yılın son çeyreğinde bir miktar artış beklenmekle birlikte fiyat trendine ilişkin benzer bir eğilim görüleceği tahmin edilmektedir.

2005 yılında yapılan ÇEBİD kaynaklı bir analize göre çapı 406,4 mm'den küçük demir-çelik borular için çıkarılan maliyetler Tablo 23'te gösterilmiştir.

Tablo 23: Sınai ve Ticari Maliyetler

Sınai ve Ticari Maliyetler	
Ana Mal Birimi <406,4mm	
	2005 Yılı
	Pay (%)
Sınai Maliyet	
Hammadde-Malzemeler	%84
Enerji	%2
Direkt İşçilik	%3
Endirekt İşçilik	%1
Amortisman	%3
Diğer	%2
Ticari Maliyet	
Genel İdare Giderleri	%4
Satış ve Pazarlama Giderleri	%1
Finansman Giderleri	
TOPLAM MALİYET	%100

Kaynak: Çelik Boru İmalatçıları Derneği (ÇEBİD)

4.6. Türkiye'nin Dış Ticareti

4.6.1 İthalat

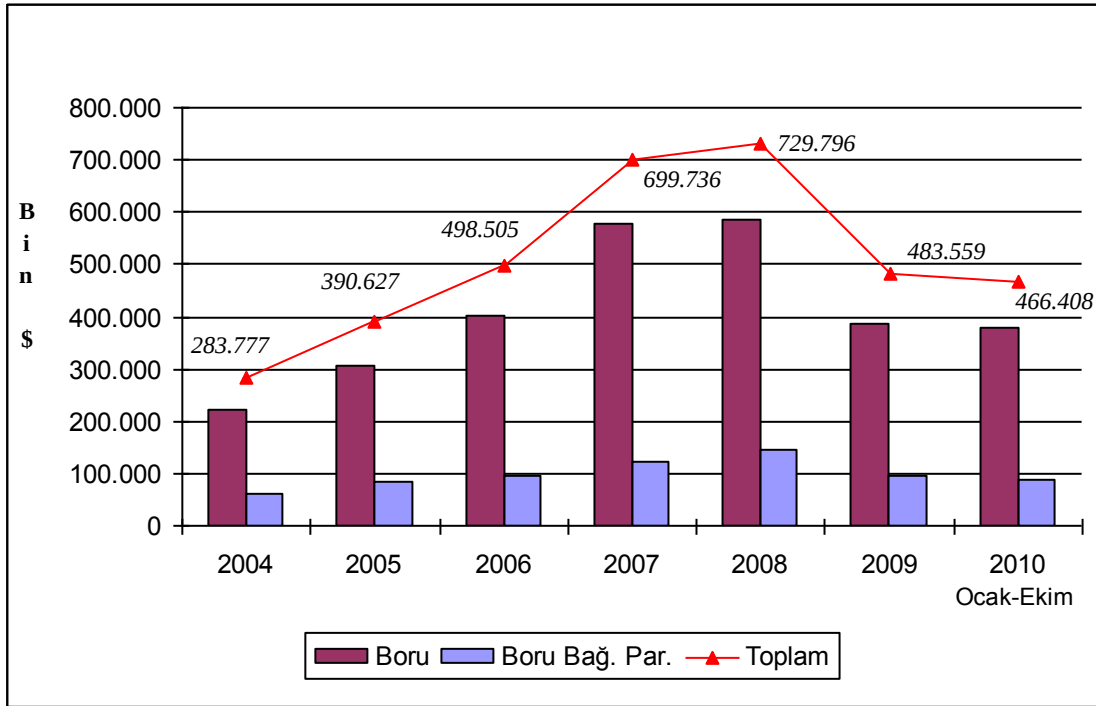
Türkiye, 2008 yılında 729,8 milyon dolar değerinde demir-çelik boru ve boru bağlantı parçaları ithalatı yapmıştır. İthalatta bir önceki yıla göre %4,3 oranında artış meydana gelmiştir.

2009 yılında ise ithalat %33,7 düşerek 483,6 milyon dolara gerilemiş, 2010 Ocak-Ekim döneminde ise ithalat 466,4 milyon dolar olmuştur. Ülkemiz dünya demir-çelik boru ve boru bağlantıları ihracatında 2009 yılında 13. sırada yer almıştır.

Tablo 24: Türkiye'nin Demir-Çelik Boru ve Boru Bağlantı Parçaları İthalatı

Yıllar	Demir Çelik Boru (7303-7306)	Demir-Çelik Boru Bağ. Par. (7307)	Toplam	Değişim (%)
2004	220.776	63.001	283.777	
2005	306.271	84.356	390.627	37,7
2006	401.423	97.082	498.505	27,6
2007	578.064	121.673	699.736	40,4
2008	585.728	144.068	729.796	4,3
2009	387.163	96.396	483.559	-33,7
2010 (Ocak-Ekim)	380.149	86.258	466.408	-

Kaynak: TÜİK verileri

Grafik 11: Türkiye'nin Demir-Çelik Boru ve Boru Bağlantı Parçaları İthalatı

Kaynak: TÜİK verileri

2009 yılında ülkemizin demir-çelik boru ithalatında Çin, İtalya, Almanya, Rusya ve Tayvan önde gelirken, demir-çelik boru bağlantı parçaları ithalatında ilk sırada yer alan ülkeler Çin, Almanya, İtalya, ABD ve Hindistan olmuştur.

Türkiye'nin dikişli boru sektöründe ihtiyacı karşılayacak yeterli üretim kapasitesi mevcut olmasına rağmen, bazı boru çeşitleri ithalat ile temin edilmektedir. Bunun nedenleri şöyle sıralanabilir;

- Proje bazında teşvikli olarak yapılan ithalat
- Devletlerarası veya uzun vadeli alıcı kredilerinin ön şartı gereği yapılan ithalat (örneğin; belediyelerin şehir suyu ve doğal gaz dağıtım şebekeleri için sağladıkları dış krediler)

Sektörde tek bir yerli dikişsiz boru üreticisinin bulunması sebebiyle, dikişsiz borular önemli oranda ithalat yoluyla tedarik edilmektedir.

Tablo 25: Türkiye'nin Demir-Çelik Boru ve Boru Bağlantı Parçaları İthalatı*M: Ton D: Bin Dolar*

		2007		2008		2009		2010 (Ocak-Ekim)	
GTİP	ÜRÜN TANIMI	M	D	M	D	M	D	M	D
7303	Dökme Demirden Tüpler, Borular, İçi Boş Profiller	26.666	21.624	2.972	7.531	2.171	4.096	2.333	4.587
7304	Demir/Çelikten (Dökme Hariç)Dikişsiz Tüp, Boru, İçi Boş Profil	227.412	291.380	197.391	322.776	137.958	221.232	167.077	225.359
7305	Demir/Çelikten Diğer Tüp ve Borular-Kaynaklı Vb.-Çapı>406, 4mm	2.984	7.350	1.728	4.494	1.224	4.059	8.281	12.370
7306	Demir/Çelikten Diğer Tüpler, Borular, İçi Boş Profiller	146.240	257.709	120.407	250.928	84.160	157.776	70.553	137.833
7307	Demir/Çelikten Boru Bağlantı Parçaları (Rakor, Dirsek, Manşon)	25.306	121.673	25.266	144.068	16.876	96.396	16.828	86.258
	TOPLAM	428.609	699.736	347.765	729.796	242.390	483.559	265.072	466.408

Kaynak: TÜİK verileri

Türkiye'nin boru ithalatı içinde en önemli payı AB ülkeleri almakta olup, ülkemizin çelik boru ithalatının ülkeler bazında dağılımı Tablo 26'da gösterilmektedir.

2010 Ocak-Ekim döneminde demir-çelik boru ve boru bağlantı parçaları ithalatında değer olarak AB'nin payı %46,1, Bağımsız Devletler Topluluğu (BDT)'nün payı %11,5, NAFTA ülkelerinin payı %5,2 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 26: Türkiye'nin Demir-Çelik Boru ve Boru Bağlantı Parçaları İthalatının Ülkelere Göre Dağılımı*M: Ton D: Bin Dolar*

	2008		2009		2010 (Ocak-Ekim)		
ÜLKELER	M	D	M	D	M	D	Pay D (%)
Çin	58.136	120.802	47.164	90.646	68.253	99.083	21,2
İtalya	33.082	117.878	31.000	84.381	29.148	78.249	16,8
Almanya	21.784	86.185	15.329	61.777	14.932	49.326	10,6
Rusya	49.966	46.625	38.535	28.659	40.245	33.565	7,2
Ukrayna	25.178	31.390	20.491	15.943	24.473	20.163	4,3
Kayseri Ser.Böl.	35.483	37.670	30.986	29.038	21.823	19.723	4,2
A.B.D.	1.456	11.618	3.449	19.750	3.495	18.870	4,0
Fransa	7.214	30.742	4.420	17.952	4.609	15.739	3,4
Avusturya	14.450	29.593	7.272	16.353	7.287	14.731	3,2
Tayvan	6.014	33.392	5.518	17.955	3.667	11.627	2,5
Romanya	27.369	33.135	5.903	7.805	8.226	10.518	2,3
Hindistan	2.629	9.604	1.895	6.156	3.311	10.208	2,2
Hollanda	1.344	8.839	1.853	9.759	2.203	7.618	1,6
Portekiz	2	19	3.231	5.606	4.544	7.325	1,6
G. Kore	1.582	7.260	1.227	5.791	2.378	6.174	1,3
Japonya	3.113	9.728	1.939	6.810	2.144	6.081	1,3
Belçika	5.634	12.452	2.540	8.392	2.424	5.212	1,1
İspanya	1.136	5.610	1.095	4.988	833	4.798	1,0
İngiltere	1.490	8.801	940	3.522	1.169	4.111	0,9
Kanada	287	2.292	437	2.075	701	3.494	0,7

	2008		2009		2010 (Ocak-Ekim)		
ÜLKELER	M	D	M	D	M	D	Pay D (%)
Polonya	866	3.813	419	2.880	920	3.334	0,7
Slovak Cum.	326	666	547	917	2.153	3.257	0,7
Finlandiya	807	4.537	585	2.793	635	3.127	0,7
İsviçre	1.764	4.359	461	1.272	2.152	2.861	0,6
Çek Cum.	3.389	7.299	1.433	3.801	1.042	2.703	0,6
Vietnam	1.572	2.891	1.272	2.359	1.531	2.523	0,5
Arjantin	177	221	271	735	925	2.263	0,5
İsveç	699	5.756	492	2.988	263	2.185	0,5
Mısır	735	1.578	693	1.532	904	2.174	0,5
Tayland	1.588	3.539	791	1.593	982	2.166	0,5
Meksika	1	24	116	445	717	1.793	0,4
Endonezya	779	1.639	789	1.529	769	1.657	0,4
Diğerleri	37.716	49.838	9.299	17.357	6.213	9.748	2,1
AB	126.050	369.180	79.932	239.469	82.596	215.209	46,1
Ortadoğu	2.865	4.101	681	2.053	737	2.114	0,5
İslam Konferansı Teşkilatı	4.899	6.128	2.329	4.232	2.583	5.388	1,2
NAFTA	1.744	13.935	4.001	22.270	4.913	24.157	5,2
BDT	76.689	79.538	61.006	46.069	64.746	53.747	11,5
EFTA	1.892	5.503	880	3.857	2.241	3.057	0,7
Afrika	735	1.582	759	1.683	956	2.473	0,5
Toplam	347.765	729.796	242.390	483.559	265.072	466.408	100,0

Kaynak: TÜİK verileri

2010 yılı Ocak-Ekim döneminde ülkemizin demir-çelik boru ve boru bağlantı parçaları ithalatında en önemli ülkeler sırasıyla Çin, İtalya, Almanya, Rusya ve Ukrayna olmuştur.

4.6.2. İhracat

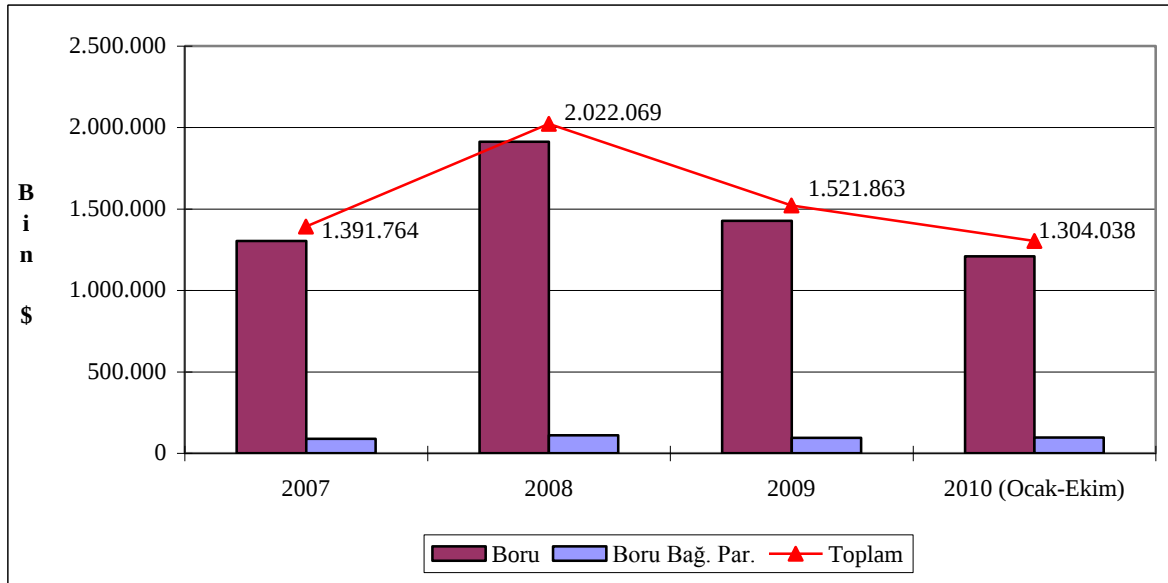
Türkiye, dünya boru ve boru bağlantı parçaları ihracatında miktar bazında 5., değer bazında 13. sıradadır. Türkiye'nin en büyük ihracat pazarı, toplam ihracatının %47'sini gerçekleştirdiği İslam Konferansı Teşkilatı'dır. Türkiye'nin diğer önemli ihracat pazarları arasında sırasıyla AB, Ortadoğu ülkeleri ve ABD gelmektedir. Türkiye boru cinsi itibarıyla en çok 406,4 mm'den küçük dikişli boruları ve profil boruları ihraç etmektedir. Üçüncü ülke ithalatına karşı özellikle ABD'nin aldığı korumacı tedbirler ve anti-damping soruşturmaları, sektörün ihracat potansiyelini olumsuz yönde etkilemektedir. İhracat ile ilgili teşviklerin tümüyle kaldırılmasına rağmen, sektörün ihracat yapmak zorunda olması, bazı üreticilerin, üretimlerinin çok önemli bir kısmını ihracata yönlendirmesine yol açmıştır.

2009 yılında bir önceki yıla göre %24,7 azalan demir-çelik boru ve boru bağlantı parçaları ihracatı 1,5 milyar \$'a gerilemiştir. 2010 Ocak-Ekim döneminde kaydedilen ihracat ise 1,3 milyar \$'dır.

Tablo 27: Türkiye'nin Demir-Çelik Boru ve Boru Bağlantı Parçaları İhracat Değerleri*M: Ton D: Bin Dolar*

		2007	2008	2009	2010 (Ocak-Ekim)
Boru (GTİP:7303-7306)	Miktar	1.547.773	1.675.181	1.521.525	1.356.251
	Değer	1.303.752	1.911.434	1.427.807	1.207.780
Boru Bağ. Par. (GTİP: 7307)	Miktar	20.909	20.883	19.454	20.306
	Değer	88.013	110.635	94.055	96.258
Toplam	Miktar	1.568.683	1.696.064	1.540.979	1.376.558
	Değer	1.391.764	2.022.069	1.521.863	1.304.038

Kaynak: TÜİK verileri

Grafik 12: Türkiye'nin Demir-Çelik Boru ve Boru Bağlantı Parçaları İhracatı

Kaynak: TÜİK verileri

Tablo 28: Türkiye'nin Demir-Çelik Boru ve Boru Bağlantı Parçaları İhracatı*M: Ton D: Bin Dolar*

		2007		2008		2009		2010 (Ocak-Ekim)	
GTİP	ÜRÜN TANIMI	M	D	M	D	M	D	M	D
7303	Dökme Demirden Tüpler, Borular, İçi Boş Profiller	6.102	13.216	6.609	14.641	11.132	20.522	15.625	19.119
7304	Demir/Çelikten (Dökme Hariç) Dikişsiz Tüp, Boru, İçi Boş Profil	23.264	35.554	23.732	45.574	21.952	36.459	16.613	27.491
7305	Demir/Çelikten Diğer Tüp ve Borular- Kaynaklı Vb.- Çapı>406, 4mm	154.227	155.583	271.009	358.742	306.746	373.391	201.264	204.916
7306	Demir/Çelikten Diğer Tüpler, Borular, İçi Boş Profiller	1.364.181	1.099.398	1.373.831	1.492.477	1.181.695	997.436	1.122.749	956.254
7307	Demir/Çelikten Boru Bağlantı Parçaları (Rakor, Dirsek, Manşon)	20.909	88.013	20.883	110.635	19.454	94.055	20.306	96.258
	TOPLAM	1.568.683	1.391.764	1.696.064	2.022.069	1.540.979	1.521.863	1.376.558	1.304.038

Kaynak: TÜİK verileri

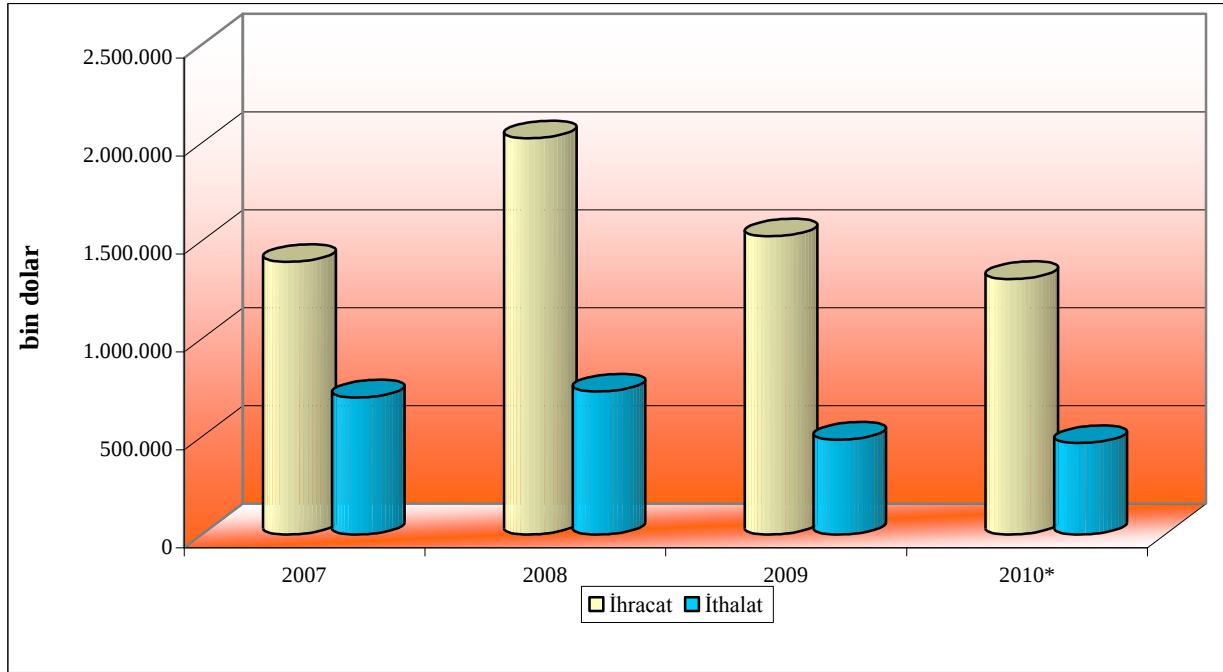
2009 yılında demir-çelik boru ve boru bağlantı parçaları ihracatımızda ilk sırada yer alan Cezayir 2010 yılı Ocak-Ekim döneminde de 190,7 milyon dolarlık ihracat değeri ile bu pozisyonunu korumuştur. Cezayir’i, 169,5 milyon dolar ile Irak, 111,1 milyon dolar ile ABD takip etmiştir. 2010 Ocak-Ekim döneminde önde gelen diğer ülkeler ise İngiltere, Ürdün, Romanya, Almanya, Hırvatistan, İtalya ve Mısır olmuştur.

Tablo 29: Türkiye'nin Demir-Çelik Boru ve Boru Bağlantı Parçaları İhracatının Ülkelere Göre Dağılımı

M: Ton D: Bin Dolar

	2007		2008		2009		2010 (Ocak-Ekim)		
ÜLKELER	M	D	M	D	M	D	M	D	Pay D (%)
Cezayir	164.883	164.827	262.316	318.429	346.811	386.448	186.931	190.724	14,6
Irak	57.448	49.064	58.380	73.702	193.959	144.156	198.337	169.505	13,0
A.B.D.	45.944	35.600	170.400	208.005	88.306	103.065	127.559	111.136	8,5
İngiltere	180.682	123.709	168.137	154.775	98.285	66.651	140.116	103.123	7,9
Ürdün	1.504	2.208	10.471	20.568	3.984	3.883	109.553	100.537	7,7
Romanya	117.354	88.190	122.033	123.832	74.359	49.547	69.371	53.346	4,1
Almanya	104.451	97.984	78.604	104.861	29.208	43.308	35.698	46.532	3,6
Hırvatistan	10.471	10.625	15.411	20.274	31.830	45.574	29.388	40.100	3,1
İtalya	56.929	53.471	50.004	59.641	30.641	33.453	44.438	39.831	3,1
Mısır	9.428	10.348	13.928	17.680	24.582	27.505	34.393	34.481	2,6
Libya	14.666	15.814	9.682	14.439	38.749	47.651	22.902	26.176	2,0
İspanya	149.403	127.524	128.489	148.828	55.833	52.670	29.182	25.502	2,0
Hollanda	52.232	38.484	51.918	52.561	33.669	23.631	30.376	23.023	1,8
Macaristan	60.415	70.981	43.687	62.437	44.768	57.717	18.887	22.284	1,7
İrlanda	47.681	32.383	62.546	57.410	16.819	10.009	28.980	19.448	1,5
Fransa	43.652	36.230	34.346	37.728	23.583	23.010	14.607	18.593	1,4
Suriye	7.638	10.472	12.334	14.542	28.420	23.647	17.529	17.430	1,3
Türkmenistan	2.605	4.444	6.002	11.237	14.115	18.525	10.418	17.028	1,3
Belçika	77.282	53.095	67.647	64.492	25.988	18.518	22.774	16.392	1,3
Gürcistan	19.548	16.223	14.586	18.466	15.563	12.070	17.921	15.993	1,2
İsrail	32.920	28.048	36.369	42.171	28.100	22.080	20.526	15.908	1,2
Portekiz	10.557	9.166	16.630	20.536	35.238	37.396	19.839	15.825	1,2
Avusturya	4.078	5.041	4.161	5.138	26.584	39.303	9.443	15.328	1,2
Azerb.-Nahç.	9.536	13.734	29.396	53.392	28.899	25.892	9.880	14.183	1,1
Yunanistan	66.380	52.370	57.475	55.090	28.385	20.810	14.968	11.845	0,9
Kanada	18.168	12.576	16.571	17.897	11.867	7.748	12.649	10.267	0,8
Tunus	7.190	9.438	7.590	14.282	5.770	7.985	7.827	9.529	0,7
Etiyopya	910	876	5.482	4.857	29.851	17.933	14.049	9.163	0,7
K. Kıbrıs T.C.	12.262	10.639	9.097	11.103	8.700	6.683	8.624	8.027	0,6
Polonya	13.264	11.518	18.061	19.779	3.275	3.610	5.498	7.102	0,5
S. Arabistan	2.949	4.257	2.305	4.784	6.724	8.472	4.554	7.034	0,5
Bulgaristan	20.338	18.401	14.840	19.621	10.096	10.662	6.345	6.846	0,5
Diğerleri	145.913	174.027	97.164	169.510	98.017	122.251	52.996	81.798	6,3
AB	1.033.555	844.369	934.254	1.006.486	543.478	499.304	501.134	438.165	33,6
Ortadoğu	148.318	143.079	139.185	188.315	277.684	223.182	361.562	326.488	25,0
İslam K. Teş.	368.812	391.070	452.955	622.346	740.633	750.537	620.505	615.920	47,2
NAFTA	64.112	48.184	187.001	226.070	100.199	110.867	140.208	121.429	9,3
BDT	52.670	71.603	71.185	125.296	70.904	80.646	46.179	63.741	4,9
EFTA	434	611	109	450	533	478	89	223	0,0
Afrika	232.225	238.498	314.959	399.257	480.020	516.277	275.610	279.187	21,4
Toplam	1.568.683	1.391.764	1.696.064	2.022.069	1.540.979	1.521.863	1.376.558	1.304.038	100

Kaynak: TÜİK verileri

Grafik 13: Türkiye'nin Demir-Çelik Boru ve Boru Bağlantı Parçaları İhracat ve İthalatı

Kaynak: TÜİK verileri

* Ocak-Ekim

Grafik 13'de görüleceği üzere Türkiye, demir-çelik boru ticaretinde net ihracatçı durumundadır.

4.7. Fiyatlar

Türkiye çelik boru sektöründe mamul fiyatları, maliyeti etkileyen en önemli unsur olan hammadde fiyatlarına bağlıdır. 1999 – 2005 yılları arasında, sektördeki fiyat değişim trendi, Tablo 30'da yer almaktadır.

Tablo 30: Mamul Fiyatları*

\$/ton	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Siyah Düz Uçlu	334	383	279	347	414	655	663
Galvanizli Dişli Manşonlu	477	549	400	462	553	857	836
1.00 mm Sanayi Borusu	559	635	450	532	656	967	951
Doğalgaz Borusu	424	482	363	463	512	808	822

*Yıllık ortalama KDV hariç fabrika fiyatlarıdır.

Kaynak: DPT Ana Metal Sanayii Özel İhtisas Komisyonu Raporu

4.8. İstihdam

2009 yılı itibariyle sektördeki toplam istihdam yaklaşık olarak 5.400 kişidir. Bunun %23'ü beyaz yakalı, %77'si mavi yakalıdır. 9. Beş Yıllık Kalkınma Planı döneminde (2007-2013), önemli bir kapasite artırımı yatırımı öngörülmediğinden, ilave bir istihdam beklenmemelidir. Üretim artışının; kapasite optimizasyonu, verimlilik artışı ve otomasyon ile karşılanacağı öngörülmüştür..

Tablo 31: Çelik Boru Sektörü Çalışan Sayısı

	2008	2009
MAVİ YAKALILAR	4.230	4.177
BEYAZ YAKALILAR	1.315	1.222
TOPLAM	5.545	5.399

Kaynak : ÇEBİD (ÇEBİD Üyesi 19 Firmayı İçermektedir.)

4.9. Beklenen Gelişmeler, Hedefler, Projeksiyonlar

Boru sektöründe faaliyet gösteren şirketler hedef büyümekte, sadece Türkiye’de değil, yurtdışında da önemli başarılar elde etmek için çaba sarfetmektedirler. Ürün çeşitliliği ve uygulamaları ile geniş bir yelpazeye sahip olan boru sektörü, tüketim rakamlarını artırmaya çalışmakta ve bu anlamda büyük bir potansiyele sahip bulunmaktadır. Yaşanan küresel krize rağmen sektör, faaliyetlerini başarıyla yürütmeye çalışmaktadır.

Türkiye’deki talep artışının temelde büyük çaplı hat boruları, doğalgaz boruları ve otomotiv sektörüne yönelik üretilen özel borularda yoğunlaşacağı tahmin edilmektedir.

4.9.1. Yurtiçi Talep Projeksiyonu (2010-2013)

Tablo 32: Yurtiçi Talep Projeksiyonu Miktarı

Ton				
Talep				
	2010	2011	2012	2013
Dikişsiz	170.000	175.000	180.000	190.000
Dikişli	1.485.000	1.529.000	1.575.000	1.618.000
Toplam	1.655.000	1.704.000	1.755.000	1.808.000

Kaynak: ÇEBİD

406,4 mm.’den küçük dikişli borulara olan talep artışı inşaat ve otomotiv sektöründeki gelişmeler sonucu devam etmektedir. Şehirleşme ve altyapı yatırımları tamamlandıkça, bu artış azalacaktır. Yenileme (tamir/değiştirme) talebi devam edecektir. Diğer taraftan, plastik borular ve bakır borular, küçük çaplı çelik boru pazarına girerek pay almaktadır. Bu alternatif mamul rekabeti devam edecektir. Bu daralmaya mukabil, çelik borulara; konvansiyonel kullanım yerleri dışında (tesisat ve iletim), yeni kullanım alanlarından; çelik yapılar, aydınlatma direkleri, □□trafik sinyalizasyonu, park, bahçe, şehir mobilyaları, çitler, yangın ihbar ve önleme tesisatları, □□doğalgazın şehirlerde yayılması, depreme dayanıklı yapı üretiminde kullanılan Yapısal Çelik Kutu Profilleri gibi talep gelmektedir. Su ve gaz boruları segmentinin pazar büyümesi, önümüzdeki yıllarda yapılacak doğal gaz yatırımları ile devam edecektir.

406,4 mm.’den büyük dikişli borular doğal gaz ve petrol hatları ile isale hatları alt yapı yatırımlarında kullanılan ürünlerdir. Talebin belli bir sürekliliği yoktur. Yatırım dönemleri dışında talep minimum seviyeye düşmektedir. Önümüzdeki 5-6 yıl içerisinde, Türkiye’de ve komşu ülkeler ile Türkiye arasında, önemli doğalgaz ve petrol boru hattı projeleri mevcuttur. Bu hatlar ana şebekeyi oluşturmakta olup, bilahare bu şebekeden muhtelif yan dağıtım hatları yapılacaktır.

Profil boruların talebi daha sabittir. Profil borulardaki yıllık talep artışı %2-3 civarındadır. Talebin az da olsa arttığı bir piyasadır. Bu tür ürünler, inşaat sanayi yanında, önemli miktarlarda küçük sanayide de kullanılmaktadır.

Özel borular, otomotiv sanayiinde kullanılan, genelde soğuk çekilmiş, ölçüleri çok hassas, özel malzeme kullanılarak üretilmiş ve makine elemanı denecek türde mamullerdir.

4.9.2. Üretim Projeksiyonu (2010-2013)

Tablo 33: Üretim Projeksiyonu Miktarı

Ton				
Üretim				
	2010	2011	2012	2013
Dikişsiz	16.000	18.000	20.000	25.000
Dikişli	2.980.000	3.110.000	3.260.000	3.410.000
Toplam	2.996.000	3.128.000	3.280.000	3.435.000

Kaynak: ÇEBİD

4.9.3. İhracat Projeksiyonu (2010–2013)

Tablo 34: İhracat Projeksiyonu Miktarı

Ton				
İhracat				
	2010	2011	2012	2013
Dikişli	1.553.000	1.647.000	1.745.000	1.850.000
Toplam	1.553.000	1.647.000	1.745.000	1.850.000

Kaynak: ÇEBİD

4.9.4. İthalat Projeksiyonu (2006–2013)

Tablo 35: İthalat Projeksiyonu Miktarı

Ton				
	2010	2011	2012	2013
Dikişsiz	170.000	180.000	190.000	200.000
Dikişli	59.000	56.000	53.000	50.000
Toplam	229.000	236.000	243.000	250.000

Kaynak: ÇEBİD

a) Ürün İthalatı

Dikişli borularda sistematik bir ithalat görülmemekle birlikte, özel hassas borularda, dikişsiz borularda ve paslanmaz borularda sürekli ithalat artışı beklenmektedir.

b) Hammadde İthalatı

Sektörün hammadde ihtiyacı Erdemir'den ve ithalat ile ağırlıklı olarak, Rusya, Ukrayna, Romanya, Mısır ve AB'den sağlanmaktadır. Yakın bir gelecekte Çin ve Hindistan'dan da, hammadde ithalatı söz konusu olacaktır. Sektörün fiyat rekabetini sürdürebilmesi, ancak rekabetçi fiyatlarla ithalat yapılması halinde mümkün olmaktadır.

4.10. Diğer Sektörlerle İlişki

Çelik Boru Sektörü, inşaat, otomotiv, enerji ve çelik eşya sektörüne girdi temin eden bir sektördür. Bu sebeple, söz konusu sektörlerdeki gelişmeye bağlı bir büyüme kaydedilmektedir.

Yassı mamul üreticileri, çelik boru üreticilerine, hammadde tedariği yapmaktadır. Bu nedenle, yassı mamul üretim tesislerinin; ihracat politikaları, fiyat politikaları, üretim programları, üretilen ham malzemelerin kaliteleri ve temin edilebilirliği, ithalat kotaları, her iki üretici grubunu da, ilgilendiren ortak konulardır.

Sektörde, kamu payı bulunmamaktadır.

5. SEKTÖRÜN MEVCUT DURUMU, AB VE DİĞER ÜLKELER İLE KARŞILAŞTIRILMASI

5.1. Mevcut Durumun Değerlendirilmesi

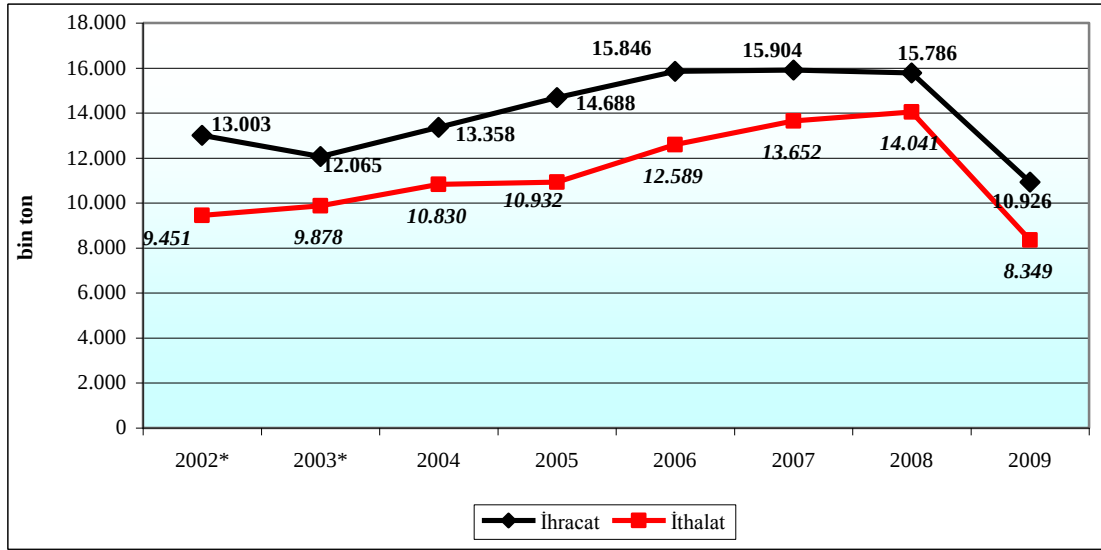
Arz ve talepteki olumsuz denge ve ihracat pazarlarının çok cazip olmayışı sektörün ana sorunlarının başında gelmektedir.

Üretim kalitesi, Gümrük Birliği ile başlatılan AB ile entegrasyon sürecinde, sanayide yaşanan hızlı gelişmelere bağlı olarak artmıştır. Bu bağlamda, Afrika, AB ve Amerika gibi ülkelerin hammadde ithalatına uyguladığı gümrük vergilerinin çok yüksek olmasına rağmen, nihai ürün ithalatında vergi olmaması, üreticileri olumsuz yönde etkilemektedir.

5.2. Sektörün Dünya’da ve AB Ülkelerindeki Durumu

Türk çelik boru sektörü, çelik boru üretiminde AB ve diğer potansiyel ülkelerden geri değildir. Toplam kapasite açısından sektörün kapasitesi, 9. Yedi Yıllık Plan dönemi sonuna kadar ihtiyaca cevap verecek düzeydedir. Çin ve Hindistan gibi ülkelerdeki üretim ve ihracat artışının, Türkiye’nin ihracatını olumsuz yönde etkileyeceği düşünülmektedir.

Önemli pazarlar arasından AB’nin 2002-2009 yılları arasındaki ihracat ve ithalatı Grafik 14’de gösterilmektedir.

Grafik 14: AB'nin Demir-Çelik Boru ve Boru Bağlantı Parçaları İhracat ve İthalatı

*Birim uyumsuzluğundan ötürü Malta hariç tutulmuştur.

Kaynak: Trademap

5.3. Avrupa Birliği Süreci ve Boru Sanayisi

Boru sektörü pek çok düzenleme ve kalite açısından Avrupa Birliği standartlarını yakalamış görünmektedir. Sektörün AB ülkelerine olan yoğun ihracatı bu durumun bir göstergesi sayılmaktadır. Üyelik sürecinin orta ve küçük ölçekli işletmelerin önünü açacağı düşünülmektedir. Ancak bu süreçte küçük ölçekli firmalar daha kaliteli mal üretmek durumunda kalacaklarından uyum konusunda sıkıntı yaşayabileceklerdir. AB'ye uyum sürecinde en önemli sorun olarak altyapı eksikliği görülmektedir.

Sektör temsilcileri, AB'ye tam üyeliğin özellikle imalatçı firmalar açısından pazar paylarını artırma ve ihracatlarını üye ülkelere yöneltme konusunda önemli avantaj sağlayacağını belirtmektedirler.

Türkiye'deki boru sektörü 1980'den bu yana sürekli gelişerek hem teknoloji hem knowhow açısından dünya pazarlarında rekabet gücüne erişmiştir. 1996 yılında başlatılan Gümrük Birliği, sektörü menfi etkilemediği gibi, sektör, AB'ye kolay uyum sağlayabilecek bir yapıdadır. TÜİK verileri incelendiğinde, çok uzun vadeli ve düşük faizli proje kredileriyle desteklenen bazı petrol ve doğal gaz boruları dışında, Türkiye'nin boru ithalatı (Türkiye'de üretilmeyen dikişsiz borular hariç) çok düşük seviyelerde olduğu görülmektedir.

AB'ye katılım sürecinin etkilerini iki başlık altında inceleyebiliriz;

5.3.1. İçsel Etkiler

a) Çevre Korumaya Uyum

Boru sektörü her ne kadar bir ağır sanayi olsa da çevreyi kirlileme etkisi oldukça az olan bir sanayi koludur. Sadece galvanizleme hattı olan üreticilerin -ki bunlar sayıca azdır- ilave tedbirler almaları gerekecektir. Genelde büyük üreticilerin çevreyle ilgili koruma tedbirleri önemli ölçüde tamamlanmıştır. Küçük üreticilerin uyumu da 4 ila 5 yılda tamamlanabilecektir. Genel itibarıyla, sektörün teknolojisi gereği zaten önemli olumsuz

çevresel etkisi yoktur. Bu süreç içinde çevre koruma yatırımları uzun vadeli yatırım kredileriyle, yatırım indirimi gibi vergisel muafiyetlerle desteklenmelidir.

b) İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği

Sektör bir ağır sanayi işkolu olup bu konu üzerinde önemle durulması gerekmektedir. Büyük üreticilerin bir kısmı OHSAS 18001 belgesi sahibi olup bu konudaki yatırımlarını bitirmişlerdir. Küçük üreticilerin, 4 ile 5 yılda bu kriterlere uyum sağlayabilecekleri değerlendirilmektedir. Konu bir kısım yeni yatırım gerektirmekle beraber, ağırlıklı olarak bir bakış açısı değişikliği gerektirdiği için, günlük hayatın bir parçası haline gelmesi biraz daha uzun sürebilecektir.

c) Kayıt Dışı

AB'ye katılım süreci içinde sektördeki kayıt dışının süratle azalacağı mutlaklıdır. Kayıt dışının azalmasıyla, haksız rekabet ortadan kalkacak, bu da tüm sektörün kârlılığını artıracaktır.

5.3.2. Dışsal Etkiler

a) 2002 yılında AKÇT (Avrupa Kömür Çelik Topluluğu) anlaşmasının son bulmasıyla Türkiye ile AB ülkeleri arasındaki demir-çelik ürünlerinin ticaretinde bir geçiş dönemi yaşanmaktadır.

Bu çerçevede AB'nin kota uyguladığı ülkelerden (Rusya, Ukrayna, Kazakistan) alınan hammaddelerle üretilen demir çelik ürünleri, AB'ye ihraç edilirken ihtiyaç duyulan EURO 1 belgesi almak için, Türkiye'deki milli gümrük tarifesine eşit %5-6 telafi edici vergi ödenmektedir.

AB müzakereleri sırasında bu uygulamanın aynı şekilde devam etmesi benimsenebileceği gibi, AB ülkeleri için olduğu gibi, Türkiye için bir ithalat kotası tarif edilmesi de mümkündür.

Her iki halde de, telafi edici gümrük vergisi nedeniyle zaten yükselmiş olan girdi maliyetlerinin düşmeme riski vardır.

b) Orta ve uzun vadede ise DTÖ çerçevesinde, kotaların kalkması ve yassı ürüne yönelik dönüşüm yatırımlarının tamamlanmış olması beklenmektedir. Bunun neticesinde, arz artışı, kotaların kalkması gibi nedenlerle, sektörün girdi maliyetleri, daha ekonomik seviyelere çekilebilecektir.

c) Müzakere sürecinde, AB müktesebatının öngördüğü, kurumsal yapılanma ve mevzuata ilişkin düzenlemelerin yapılmasına bağlı olarak, AB'nin Türk ihraç ürünlerine yönelik koruma önlemleri tamamen ortadan kalkmış olacaktır. Bu da, diğer başka sektörleri olduğu gibi, Türk boru sektörünün ihracatını da, olumlu yönde etkileyebilecektir.

5.4. Enerji / Çevre Duyarlılığı ve Boru Sanayisi

Dünyadaki trendin bir yansıması olarak boru sektöründe de doğal ve toplumsal çevreye karşı duyarlı ve uyumlu, sızıntılarla oluşabilecek kayıpları önlenmiş ürünler geliştirmek sektörün önceliklerinden biri olmuştur.

Sektör şirketleri de giderek çevre duyarlılığı konusuna daha çok hassasiyet göstermeye başlamışlardır. Bu kapsamda,

- Faaliyetlerin çevre kanunları, yönetmelikler ve ilgili öteki hükümlere uygun olarak gerçekleştirilmesi,
- Faaliyet ve ürünlerle ilgili yürütülen çalışmalarda çevre üzerindeki olumsuz etkilerin ortadan kaldırılması,
- Doğal kaynakların verimli biçimde kullanılması ve geri kazanımın özendirilmesi

sektör paydaşlarının ortak hedefleri arasında yer almaktadır.

6. DEMİR-ÇELİK BORU VE BORU BAĞLANTI PARÇALARI POTANSİYEL PAZARLARIMIZ

6.1. A.B.D.

ABD, 2009 yılında toplam 4,4 milyar Dolar değerinde metal boru, tüp ve hortum ithalatı gerçekleştirmiştir. Buna göre ABD söz konusu sektörde dünyada en fazla ithalat yapan ülkeler içerisinde ilk sırada yer almaktadır. Türkiye'nin aynı dönemde ABD'ye toplam ihracatı ise bir önceki yıla göre % 38 daralmış ve 126,2 milyon Dolar olmuştur.

Türkiye'nin 2009 yılında ABD'ye gerçekleştirdiği metal boru, tüp ve hortum ihracatının çok büyük kısmını 7305.19 GTİP numaralı "Demir veya çelikten diğer ince ve kalın borular" ile 7306.30 GTİP numaralı "Demir veya alaşımsız çelikten kesiti daire şeklinde olan diğer ince ve kalın borular" oluşturmaktadır.

ABD, Türkiye'den ve dünyadan (MFN: En Çok Kayrılan Ülke- Most Favoured Nation) gerçekleştirdiği 7305 ve 7306 GTİP numaralı "Metal boru, tüp ve hortum" ithalatında gümrük vergisi uygulamamaktadır. ABD ile NAFTA üyesi Kanada ve Meksika arasındaki söz konusu ürünlerin ticaretinde gümrük vergisi uygulanmamaktadır.

6.2. Bahreyn

(Pazar Konusu: Demir-Çelik Borular ve Bağlantı Parçaları - GTİP: 7304, 7305, 7306, 7307)

Bahreyn 2009 yılında 80 milyon dolar demir-çelikten borular ve bunların bağlantı elemanları ithalatı gerçekleştirmiştir. Türkiye, bu sektör itibarıyla dünyada en fazla ihracat gerçekleştiren ülkeler içerisinde % 3,2'lik payı ile ilk 10 içerisinde yer almaktadır.

Türkiye'nin Bahreyn'e gerçekleştirdiği demir-çelikten boru bağlantı parçalarının ihracatı 2009 yılında bir önceki yıla göre %177 artarak 30 bin dolar olarak gerçekleşmiştir.

6.3. Fransa

Boru ve tesisat ekipmanları; borular ve bağlantı parçaları, tesisat ekipmanları, pompalar ve vanaları kapsayan, geniş ürün yelpazesine sahip bir sektördür. 2007 yılında Fransa, boru ve bağlantı parçaları ile tesisat ekipmanları sektöründe Avrupa Birliği üyesi ülkeler arasında talebi en yüksek 3. ülke olmuştur. İlk iki sırayı Almanya ve İtalya alırken, Fransa'nın ardından İngiltere ve İspanya gelmektedir. 2003-2007 yılları arasında Fransa'daki boru ve bağlantı parçaları talebi yılda ortalama %6,2 artış göstermiştir. Fransa'nın söz konusu sektördeki toplam talebi 2007 yılında 14 milyar € olmuştur. Bu rakam içerisinde, tesisat

elemanları talebi 3 milyar €, boru ve bağlantı elemanları talebi 1,7 milyar € ve diğer ekipmanların talebi de 4 milyar € civarındadır. Fransa aynı zamanda bu sektörde Avrupa Birliği üyesi ülkeler arasında en çok üretim gerçekleştiren 3. ülkedir. Fransa'nın üretiminde meydana gelen yıllık ortalama artışı 2003-2007 döneminde %6,4'tür. Enerji ve sulama sektörlerindeki gereksinim Fransa'daki borular ve bağlantı parçaları ile tesisat elemanları talebinin en önemli etkenleridir. Yüksek korumalı enerji çözümlerine olan talep ve yeni enerji depolama tesisleri inşaatları ile Fransa'nın yeni yatırımlarda Avrupa Birliği standartlarına uyma zorunluluğu borular ve bağlantı parçaları talebini daha da artırmaktadır. Fransa, 2003-2007 döneminde %4,8 yıllık ortalama ithalat artışı ile AB üyesi ülkeler arasında en fazla ithalat yapan ikinci ülke konumundadır.

Fransa'da boru ve tesisat elemanlarının yaygın olarak kullanıldığı sektörler petrol ve doğal gaz üretimi ile atık su ve gıda işleme teknolojileridir. Fransa dünyadaki en büyük nükleer enerji üreticisidir. Ayrıca, ülke önemli miktarda petrol ve petrol ürünleri üretimi gerçekleştirmektedir. 2007 yılında Avrupa'da Almanya ve İtalya'nın ardından Fransa ham petrol üretim kapasitesi en yüksek 3. ülke olmuştur. Buna göre Fransa'nın 2007 yılı itibarıyla petrol üretim kapasitesi günlük 1,96 milyon varıldır. Bir Fransız firması olan "TOTAL" günlük 331 bin varil üretim kapasitesi ile dünyadaki en büyük petrol üreticilerinden birisidir. Ayrıca, Fransa'da yeni yapılması planlanan enerji tesisleri ile bunlara ilişkin alt yapı projeleri mevcuttur. Bu projeler Fransa'nın özellikle demir-çelik boru ithalatını arttırmaktadır. Fransa'nın boru ve tesisat ekipmanları talebinde yüksek payı olan bir diğer sektör ise atık ve atık su geri dönüşüm teknolojileridir. Sektör'ün %80'i özel sektör tarafından işletilmektedir. Sektörün en önemli firmaları olan "Veolia Water" ve "Suez Environment" boru ve tesisat ekipmanları talebi yüksek olan kuruluşlardır. Bu sektördeki hizmetlerin %20'sini ise belediyeler yürütmektedir. Bir diğer önemli sektör olan gıda işleme teknolojileri de boru ve tesisat elemanları talebi bakımından önemli bir konumdadır. Fransa'da gıda firmaları AB standartları çerçevesinde artan çevre bilinci ile birlikte temiz ve az atık ile üretim yapmak durumundadırlar. Bu yüzden üretim sonrası çıkan atıkların geri dönüşümü yapılarak tekrar kullanılması önem kazanmaktadır. Özellikle atık su ve tortuların geri dönüşümü ve azaltılması bakımından firmaların kuruluşu aşamasında boru ve tesisat ekipmanlarına olan talep fazladır.

Fransa'daki boru ve tesisat ekipmanları sektöründe faaliyet gösteren önemli firmalar şunlardır:

ArcelorMittal Tubes - <http://www.arcelormittal.com> – Borular

Saint Gobain - <http://www.saint-gobain.com> – Borular

Salzgitter Mannesmann Precision - <http://www.smp-tubes.fr> – İnce Tüp ve Borular

Spirax Sarco - <http://www.spiraxsarco.com> – Buharlı Tesisatlar için Ekipmanlar

Tyco Flow Control - <http://www.tycoflowcontrol-eu.com> – Vanalar ve Borular

Vallourec & Mannesmann Tubes - <http://www.vmtubes.com> – Borular

Kaynaklar: www.cbi.nl

6.4. İngiltere

İngiltere 2009 yılında 2,2 milyar dolar demir çelik boru ve profil ithalatı gerçekleştirmiştir. Pazardaki önemli tedarikçiler; Almanya, Fransa, İtalya, Japonya ve ABD'dir. İngiltere'nin ithalatının %11'ini gaz/petrol sondajında kullanılan diğer borular, %5'ini diğer demir/çelik, yuvarlak kesitli, dikişli tüp-borular, %4,3'ünü diğer alaşımlı çelikten (kesiti daire şeklinde olmayan, dikişli borular oluşturmaktadır. Ülkemizin bu ülkeye yönelik demir çelik boru ve profil ihracatına bakıldığında ise başlıca ürünlerin diğer demir/çelik, yuvarlak kesitli, dikişli tüp-borular, diğer alaşımlı çelikten (kesiti daire şeklinde olmayan, dikişli), demir/çelikten

diğer dikişli borular ve köşeli çubuklar (çentik, yiv, oluk vb şekil bozuklukları olan) olduğu görülmektedir. Türkiye söz konusu sektörde İngiltere'ye 2009 yılında 83,4 milyon dolar ihracat gerçekleştirmiştir.

İngiltere'de gerçekleştirilen gaz, petrol ve su alanlarındaki altyapı yatırımları ülkenin boru talebini de artırmaktadır. Ülkemiz açısından ise inşaat sektörünün durumu önemlidir. İnşaat sektörünün 2010 yılında %0,3 oranında büyüdüğü tahmin edilmektedir. Önümüzdeki dönemde 2012 yılında Londra'da düzenlenecek olimpiyat oyunları nedeniyle sektörün hareketlenmesi beklenmektedir.

6.5. Katar

(Pazar Konusu: Demir-Çelik Borular ve Bağlantı parçaları – GTİP: 7304, 7305, 7306, 7307)

Katar 2008 yılında 1,45 milyar Dolar demir-çelikten borular ve bunların bağlantı elemanları ithalatı gerçekleştirmiştir. Buna göre Katar, bu sektördeki dünya toplam ithalatı içerisindeki %1,8 payı ile en fazla ithalat gerçekleştiren 20 ülkeden biri olmuştur. Türkiye'nin bu sektörde gerçekleştirdiği toplam ihracatı ise 1,5 milyar Dolar dolayındadır. Türkiye, bu sektör itibarıyla dünyada en fazla ihracat gerçekleştiren ülkeler içerisinde %3,2'lik payı ile ilk 10 içerisinde yer almaktadır. Son 2 yıllık veriler ele alındığında Katar'ın sektör ithalatı yaklaşık %20 oranında düşüş göstermiştir. Bununla birlikte son 4 yıllık dönemde Katar'ın sektör ithalatının ortalama artış oranı %28'tir. Türkiye'nin son 4 yıllık dönemde Katar'a gerçekleştirdiği sektör ihracatının ortalama artış oranı ise bu oranın 2 katı olarak gerçekleşmiştir. Ayrıca, yine son 4 yıllık veriler incelendiğinde, Türkiye'nin Katar'a gerçekleştirdiği ortalama ihracat hiç düşüş göstermemiştir. Bu veriler göz önüne alındığında, Katar bu sektörde Türkiye için büyüyen ve kazandıran bir pazar konumundadır.

Türkiye'nin Katar'a gerçekleştirdiği demir-çelikten boru bağlantı parçalarının tamamına yakını 7304 GTİP numaralı demir ve çelikten ince ve kalın profiller ve içi boş profiller oluşturmaktadır. Bu ürün grubu ihracatının tamamına yakınının gerçekleştiği ürün grubu ise 7304.11 GTİP numaralı gaz veya petrol boru hatlarında kullanılan ince ve kalın borular ve içi boş profiller oluşturmaktadır. Türkiye'nin Katar'a gerçekleştirdiği inşaat malzemeleri ve inşaat makineleri toplam ihracatı içerisinde en yüksek payı demir-çelik çubuklar ve profiller oluşturmaktadır. Katar ekonomisinin %60'ını petrol ve doğal gaz sektörü oluşturmaktadır. Katar'ın en yüksek ihracat gerçekleştirdiği kalemler içerisinde petrol gazları, etilen polimerleri ve diğer gazlı hidrokarbonlar yer almaktadır. Bu yüzden ülke petrol bazlı tüm ürünlerin girdisi olan petrol ve doğal gaz üretimini yoğun bir şekilde sürdürmektedir. Katar'ın doğal gaz ve petrolden elde ettiği gelirin büyük kısmı ise enerji santralleri, rafineriler ve Doha'nın inşasında kullanılmaktadır. Katar'ın petrol ve doğal gaz üretiminde kullandığı demir-çelikten ince ve kalın borular ile içi boş profiller talebini ilerleyen dönemlerde de yoğun bir şekilde sürdüreceği tahmin edilmektedir.

Katar, Türkiye'den gerçekleştirdiği demir-çelikten borular ve bunların bağlantı elemanları ithalatı için %5 gümrük vergisi oranı uygulamaktadır. Söz konusu sektör içerisinde yer alan tüm ürünler için bu oran %5'tir. Katar'ın KİK Ülkeleri'nden gerçekleştirdiği ithalat gümrük vergisinden muafır.

6.6. Mısır

(Pazar Konusu: Demir veya Çelikten Diğer İnce ve Kalın Borular ve İçi Boş Profiller – GTİP: 7306)

Mısır ekonomisinde petrol ve doğal gazın büyük önemi bulunmaktadır. Petrol ve doğal gazın yeryüzüne çıkarılması, nihai ürün haline getirilmesi ve taşınması aşamalarında, demir veya çelikten diğer ince ve kalın borular ve içi boş profiller önemli yer tutmaktadır. 2009 yılı başlarında yaşanan genel ekonomik durgunluğa rağmen Mısır'ın sektör ithalatı ile birlikte Türkiye'nin sektör ihracatının da artış göstermesi, bu ürün grubu için talebin artarak süreceğinin göstergesidir.

Mısır 2009 yılında yaklaşık 63 milyon Dolarlık demir veya çelikten diğer ince ve kalın borular ve içi boş profiller ithalatı gerçekleştirmiştir. İthalatın %27'si Türkiye'den yapılmıştır. Türkiye'nin bu ürün grubunda ihracatı 2009 yılında %30 artış göstererek 16,6 milyon Dolara yükselmiştir. Türkiye'yi 10 milyon Dolarla İtalya ve 8,7 milyon Dolarla Çin izlemektedir.

Mısır, Türkiye'den gerçekleştirdiği demir veya çelikten diğer ince ve kalın borular ve içi boş profiller ithalatı için %9 oranında gümrük vergisi uygulamaktadır. Söz konusu sektör içerisinde yer alan tüm ürün grupları için bu oran %10 olarak belirlenmiştir. Ancak, Mısır ile Türkiye arasında imzalanan ve 1 Mart 2007 itibariyle yürürlüğe giren Serbest Ticaret Anlaşması hükümlerine göre, 01 Ocak 2010 tarihinden başlanmak üzere söz konusu ürün grubu için uygulanan gümrük vergisi her yıl belirli oranlarla azaltılarak 1 Ocak 2017 tarihine kadar sıfırlanacaktır. Bu çerçevede, 2011 yılı itibariyle Mısır, Türkiye için normal gümrük vergisi olan %10'un %90'ını uygulamaktadır. Mısır'ın AB ülkelerinden gerçekleştirdiği sektör ithalatı için uyguladığı gümrük vergisi oranı ise %9'dur. Bu oran da sektör içerisinde yer alan tüm ürün grupları için aynı uygulanmaktadır.

6.7. Ukrayna

(Pazar Konusu: Metal Boru Ve Bağlantı Parçaları - GTİP: 7303, 7304, 7305, 7306, 7307, 7411, 7412, 7507, 7608, 7609)

2008 yılı itibariyle Ukrayna 337,2 milyon Dolar metal boru ve bağlantı parçası ithal etmiştir. Türkiye'nin bu ithalat içerisindeki payı ise 14,5 milyon dolar ile %4,3 dolayındadır. Bununla birlikte Türkiye Ukrayna'nın bu sektörde en çok alım yaptığı ülkeler içerisinde Polonya'nın ardından 6. sırada bulunmaktadır. Ülkemiz son yıllarda Ukrayna'nın ithalatı içerisindeki payını artırma eğilimindedir. 2004 yılı sonu itibariyle Ukrayna'ya gerçekleştirilen metal boru ve bağlantı elemanları ihracatımız 1,7 milyon Dolar iken bu rakam 2008 yılı sonu itibariyle 8,5 kat artarak 14,5 milyon Dolar olmuştur.

Ukrayna sahip olduğu coğrafi ve demografik faktörlerin etkisi altında kalan bir ekonomiye sahiptir. Bu anlamda ülke bağımsızlığını kazanması sonrasında uzun yıllar geçmesine rağmen ekonomik olarak Rusya'ya bağımlılığını tam olarak ortadan kaldıramamıştır. Birçok ürün grubu ithalatında Rusya ilk sırada yer almaktadır. Metal boru ve bağlantı parçaları ithalatında da Rusya 109,1 milyon Dolar ile toplam tutar içerisinde %32'lik bir paya sahiptir.

Rusya Gazprom şirketi, Ukrayna doğal gaz yolları üzerinden illegal yollarla gaz çekilmesini tespit ettikten sonra bu ülke üzerinden transit gaz geçişini kesecek yeni bir proje başlatmıştır. Bu proje sonrasında yeni gaz yolu Beyaz Rusya, Polonya ve Slovakya üzerinden olacaktır. 2014 yılına kadar tamamlanması planlanan doğal gaz yatırımları nedeniyle Ukrayna'nın metal

boru talebinin önemli oranda artacağı beklenmektedir. Ayrıca Ukrayna zengin petrol ve doğal gaz kaynakları bulunmasına rağmen bu kaynaklarını verimli bir şekilde değerlendirememektedir. Ülke Rusya, Türkmenistan ve Azerbaycan üzerinden ucuz petrol ve doğal gaz alımı yapmaktadır. Ayrıca ülke dünya gaz tüketiminde ABD ve Rusya'dan sonra üçüncü sırada bulunmaktadır. Ukrayna sanayi kesimi doğal gaz altyapı düzenlemeleri bu gelişmeler karşısında sürekli olarak yenileme çalışmalarına gereksinim duymaktadır. Özellikle 7306 GTİP kodlu demir veya çelikten borular petrol ve doğal gaz iletimi için kullanılmaktadır. Ukrayna'nın ülkemizden gerçekleştirdiği 14,5 milyon Dolar tutarındaki metal boru ve bağlantı parçaları ithalatında bu ürün grubu 9,5 milyon Dolar ile ilk sırayı almaktadır.

Petrol ve doğal gaz sektörünün yanı sıra inşaat sektöründe yapılan yatırımlar Ukrayna metal boru ve bağlantı parçaları ithalatını etkilemektedir. 2002 yılı sonrasında uygulanmaya başlanan Kiev Kent Planı Projesi ve 2012 Avrupa Futbol Şampiyonası'nın Ukrayna-Polonya ev sahipliğinde yapılacak olması da inşaat sektörü yatırımlarını artırmıştır. Kent projesi içerisinde havaalanından kente geliş ve gidiş yollarının tanzimi, büyük iş merkezleri, 4 ve 5 yıldızlı oteller, "business-center" tipi yapılar ve büyük alışveriş merkezleri projeleri için gerekli alt yapı inşaatları da yer almaktadır. Her iki proje de yüksek miktarda metal boru ve elemanları kullanımını gerektirmektedir.

Ukrayna'nın toplam ihracatında demir-çelik sektörü ilk sırayı almaktadır. Bu anlamda inşaat ve alt yapı yatırımlarının gereksinim duyduğu metal boru ihtiyacı iç pazardan sağlanabilmektedir. Ancak son zamanlarda fiyat rekabetinin artması sonucu Türkiye pazara giriş yapabilmıştır. Ayrıca gümrük vergilerinde yapılan düzenlemeler ile gümrük vergileri bu ürün grubu için %0 ile %5 arasında değişmektedir. En yüksek ihracat yapılan 7306 no.lu ürün grubu ve alt kalemleri için bu vergi %0'dır.

6.8. Umman

(Pazar Konusu: Demir-Çelik Borular ve Bağlantı Parçaları - GTİP: 7304, 7305, 7306, 7307)

Umman'ın demir-çelikten borular ihracatı yıllar itibariyle artış eğilimi göstermektedir. Umman 2008 yılında bir önceki yıla göre %21 artışla 949 milyon Dolar demir-çelikten borular ve bağlantı parçaları ithalatı gerçekleştirmiştir. Söz konusu ithalatın 571 milyon Dolar'lık kısmını 7304 tip numaralı demir ve çelikten ince ve kalın profiller ve içi boş profiller oluşturmaktadır. Umman'da hızlı bir şekilde alt yapı çalışmaları sürmekte, su, doğalgaz ve petrol boru hatları döşenmektedir. Ancak 2009 yılında söz konusu ithalat %16 oranında azalarak 795 milyon Dolar'a gerilemiştir. Türkiye'nin Umman'a gerçekleştirdiği demir-çelikten boru bağlantı parçaları ihracatı 2009 yılında 128 bin Dolar gibi düşük değerde olmuştur. Umman'ın petrol ve doğal gaz üretiminde kullandığı demir-çelikten ince ve kalın borular ile içi boş profiller talebini ilerleyen dönemlerde de yoğun bir şekilde sürdüreceği tahmin edilmektedir.

6.9. Kazakistan

(Pazar Konusu: Demir-Çelik Borular ve Bağlantı Parçaları - GTİP: 7305, 7306, 7307)

Yıllık ortalama %9-10 oranında büyüyen Kazakistan ekonomisinde lokomotif sektörlerinin başında inşaat sektörü gelmektedir. İnşaat sektöründe büyüme hızı, son yıllarda ortalama yıllık %30'lar düzeyinde gerçekleşmiştir.

Kazakistan'da orta ve uzun vadede uygulanması öngörülen projeler şöyle sıralanabilir:

- Kazakistan Ulaştırma Stratejisi çerçevesinde 2015 yılına kadar gerçekleştirilmesi öngörülen 10 milyar Dolar kamu kaynaklarınca karşılanacak toplam 30 milyar Dolar bedelli lojistik merkezleri, karayolları, uydu navigasyonlu ulaşım projelerini içeren 80 adet proje (öncelikli olarak Batı Çin Bölgesi ile Avrupa'yı birbirine bağlayacak 2,3 milyar Dolar değerinde karayolu projesi);
- Kazakistan ile Kırgızistan'ı bağlayacak Almatı-Issıkgöl Yolu Projesi;
- Anlaşması imzalanmış ve projesi uluslararası bir konsorsiyumu tarafından hazırlanması öngörülen Hazar-Karadeniz Kanal İnşası Projesi;
- Hükümet tarafından 2007 yılı Mayıs ayında onaylanan Kazakistan'ın 2007-2015 Enerji Sektörünü Geliştirme Eylem Planı kapsamında gerçekleştirilmesi öngörülen 22 milyar Dolar tutarında projeler;
- Kazakistan-Rusya Hazar Boru Hattı Konsorsiyumu (CPC) kapasite artırımı çerçevesinde Atreau-Samara boru hattı kapasitesinin iki katına çıkartılması projesi;
- Tahmini değeri 150 milyon Dolar olan Türkmenistan-İran-Kazakistan Demiryolu Projesinin 130 km'lik kısmına ilişkin fizibilite çalışması;
- 30 Ocak-6 Şubat 2011 tarihlerinde Astana ve Almatı şehirlerinin ev sahipliği yapacağı Asya Kış Olimpiyat Oyunları çerçevesinde 1 milyar Dolar toplam bedelli spor tesisi, kayak merkezi, otel gibi yeni tesislerin inşası projeleri.

Bu projeler arasında özellikle Atreau-Samara boru hattı kapasitesinin iki katına çıkartılması projesi ile Kazakistan'da çelik boru talebinin artması çelik boru ithalatının yükselmesine neden olmuştur.

Kazakistan 2008 yılında 2 milyar Dolar değerinde demir çelik boru ve bağlantı parçaları ithalatı gerçekleştirmiştir. Gerçekleşen ithalatın 1,3 milyar Dolar'ı kaynaklı ve geniş çaplı demir çelik borulara aittir. Diğer ithalat kalemleri 568 milyon Dolar ile demir çelikten diğer boru ve içi boş profiller, 171 milyon Dolar ile boru bağlantı parçalarıdır.

Kazakistan'ın 2008 yılında yaptığı 1,3 milyar Dolar değerindeki kaynaklı ve geniş çaplı demir çelik boru ithalatındaki başlıca ülkeler, Çin (536 milyon Dolar), Rusya (403 milyon Dolar), Ukrayna (347 milyon Dolar), Almanya (55 milyon Dolar) ve İngiltere (3 milyon Dolar) dir. 2,4 milyon Dolar ile Türkiye sekizinci sırada yer almakta olup payı %0,2 dir.

2008 yılında Kazakistan 568 milyon Dolar değerinde demir çelikten diğer boru ve içi boş profil ithal etmiştir. Başlıca ithalat yaptığı ülkeler Çin (435 milyon Dolar), Rusya (84 milyon Dolar), Ukrayna (15 milyon Dolar), Türkiye (7 milyon Dolar) ve Almanya (4 milyon Dolar)'dır. Dördüncü sırada yer alan Türkiye'nin payı %1,3'dür.

Kazakistan'ın 2008 yılında 171 milyon dolar değerindeki demir çelik boru ve bağlantı parçaları ithalatındaki başlıca ülkeler, İtalya (54 milyon dolar), Rusya (27 milyon dolar), Çin (20 milyon dolar), ABD (11 milyon dolar) ve İngiltere (9 milyon dolar) dir. 6,6 milyon dolar ile Türkiye yedinci sırada yer almakta olup aldığı pay % 3,8 dir.

2007-2008 döneminde Kazakistan'ın demir-çelik boru ve bağlantı parçaları ithalatı üç katın üzerinde artmış, Türkiye'nin aynı ürünlerde bu ülkeye gerçekleştirdiği ihracat ise %11 oranında gerilemiştir. Demir-çelik boru ve bağlantı parçalarında yüksek ihracat potansiyeline sahip Türkiye'nin Kazakistan'da yapılacak fuar katılımı, tanıtım, pazarlama ve ticaret heyeti faaliyetleri ile pazar payını rahatlıkla artırabileceği düşünülmektedir.

6.10. Kuveyt

(Pazar konusu: Demir-Çelik ve Plastik Borular ve Bağlantı Parçaları - GTİP: 3917, 7305, 7306)

Kuveyt'in gerçekleştirdiği demir veya çelikten borular ve plastikten borular ile bağlantı parçaları toplam ithalatı 2008 yılında 1,6 milyar Dolar olmuştur. Kuveyt'in ithalatını gerçekleştirdiği borular içerisinde en yüksek payı 795 milyon Dolar tutarında ithalat ile 7305 GTİP'indeki demir veya çelikten diğer tüp ve borular oluşturmaktadır. Bunu 501 milyon Dolar ithalat ile 7306 pozisyonundaki demir çelikten borular izlemektedir.

Türkiye'nin demir çelik ve plastik borular ve bağlantı parçaları sektöründe, 2008 yılı ihracatı 2,5 milyar Dolar, 2009 yılı ihracatı 1,9 milyar Dolar civarındadır. 2008 yılında, Türkiye'nin gerçekleştirdiği toplam ihracat içerisinde en yüksek payı ise 1,5 milyar Dolar ihracat ile 7306 pozisyonundaki demir veya çelikten borular oluşturmaktadır. Bu ürünü 647 milyon Dolar'lık ihracatla plastik borular, 358 milyon Dolar'lık ihracatla demir çelikten diğer tüp ve borular ihracatı izlemektedir. 2009 yılında ise demir çelikten borular ihracatı bir önceki yıla göre %58, demir çelikten diğer tüp ve borular ihracatı %5 azalmıştır.

Türkiye 2008 yılında Kuveyt'e 9,2 milyon Dolar tutarında plastik ve demir çelik boru ihracatı yapmıştır. Türkiye'nin Kuveyt'e bu sektörde gerçekleştirdiği toplam ihracatın %88'ini demir veya çelikten borular oluşturmaktadır. 2009 yılında ise plastik ve demir çelik boru ihracatı bir önceki yıla göre %73 azalmış, demir çelikten diğer tüp ve borularda ihracat gerçekleşmemiştir. Buna karşılık 7306 pozisyonunda yer alan demir çelikten borularda %107 ihracat artışı yaşanmıştır.

Önümüzdeki yıllarda Kuveyt'te yapılması planlanan otoyol, konut, köprü, liman, doğal gaz ve petrol üretim tesisleri gibi çeşitli alt yapı yatırımlarına 40 milyar Dolar'dan fazla bütçe ayrılmış durumdadır.

Kuveyt demir veya çelikten borular ve plastik borular ile bağlantı parçaları ithalatında ülkemizin de dahil olduğu MFN ülkelerine %5 gümrük vergisi uygulamaktadır. Bununla birlikte Büyük Arap Serbest Ticaret Bölgesi ve Körfez İşbirliği Konseyi'ne üye ülkelerden gerçekleştirilen ithalat gümrük vergisinden muaftır.

Tablo 36'da demir –çelik boru ve boru bağlantı parçaları için ihraç potansiyelimiz bulunan pazarlar çeşitli kıstaslarıyla gösterilmektedir.

Tablo 36: İhracat Potansiyeli Değerlendirme Tablosu

Demir-Çelik Boru ve Boru Bağlantı Parçaları - İhraç Potansiyelimiz Bulunan Pazarlar

Ülke	GTİP	Potansiyel Ürün	Ülkenin Toplam İthalatı 2009 (milyon dolar)	Türkiye'nin Ülkeye İhracatı 2009 (milyon dolar)	Türkiye'nin Toplam İhracatı 2009 (milyon dolar)	Dünya İthalatında Ülkenin Payı 2009	Türkiye'nin Ülkeye İhracatındaki Değişim 2008-2009 (%)	Ülkenin Toplam İthalatındaki Değişim 2008-2009 (%)	Türkiye'nin Ülkeye İhracatı 2009 Aylık Veriler*	Türkiye'nin Ülkeye İhracatı 2010 Aylık Veriler*	Ülke İthalatında İlk 5 Ülke ve Pazar Payları (%)	Ülkenin Türkiye'ye ve Rakip Ülkelere Uyguladığı Gümrük Oranları
A.B.D.	7306	Demir veya çelikten diğer ince ve kalın borular ve içi boş profiller	2008: 4.659,2 2009: 2.104,4	29,9	997,5	16,8	-65	2008: 27 2009: -55	17,8	89,1	Kanada(%23,1), Güney Kore(%16,9), Meksika(%12,6), Çin(%10,9), Japonya(%5,9)	%0 (MFN) %0 (Türkiye)
A.B.D.	7305	Demir veya çelikten diğer ince ve kalın borular ve içi boş profiller	2008: 2.675,4 2009: 1.688,5	73,4	375,9	19,0	-38	2008: 6 2009: -37	55,7	10,2	Hindistan(%30,5), Kanada(%22,2), Japonya(%10,3), İtalya(%10,2), Yunanistan(%6)	%0 (MFN) %0 (Türkiye)
Angola	7307	Demir veya çelikten boru bağlantı parçaları	57	0,0	94	0,0004	-15	-11	0,0	0,0	İngiltere(%24), ABD(%21), Fransa(%10), Portekiz(%8), Çin(%7),	% 5
Angola	7306	Demir veya çelikten borular	97	3,9	998	0,0006	-33	-38	3,3	1,7	Çin(%52), ABD(%18), Portekiz(%6), Türkiye(%4), Güney Afrika Cumh.(%4),	% 2, % 15
Angola	7305	Demir veya çelikten borular	72	0,0	373	0,0005	4	-1	0,0	0,0	İngiltere(%38), Çin(%31), Almanya(%7), ABD(%7), Singapur(%5),	% 2
Bahreyn	7304, 7305, 7306, 7307	Demir Çelikten Borular ve Bağlantı Parçaları	80	0,030	1.5	0,07	177	-31	0,009	0,013	İtalya(%18), ABD(%14), Güney Kore(%10), Çin(%9), İngiltere(%8)	%5 (MFN), %0 (KİK)
Bosna Hersek	7306	Demir-çelik borular	37	0,2	1 493	0,13	-69	33	0,07	0,05	Makedonya(%36), İtalya(%15), Slovenya(%13), Avusturya(%10), Sırbistan(%7)	
Fransa	7306	Demir-çelik borular	1,292	18	998	4,7	-44,0	15	-	-	İtalya(%44), İspanya(%17), Almanya(%12), Belçika(%5), Hollanda(%4)	-
Hollanda	7306	Demir-Çelik Borular B.Y.S	658	15	998	2,38	-68	5	—	—	İtalya(%27), Almanya(%26), Belçika(%4), Fransa(%4), İngiltere(%4)	Türkiye: %0, AB ve STA: %0
Irak	7306	Demir/çelikten diğer tüp ve borular-kaynaklı vb.-çapı>406,4mm	83	124	997	0,3	95	65	77,7	132,7	Türkiye(%77), Ürdün(%11), BAE(%6), Çin(%2), İngiltere(%1)	%5
İngiltere	7306	Demir Çelik Borular B.Y.S	2008:754 2009: 405	2008:149 2009:50	2008:1.492 2009:998	2.72	-66,4	-46	34,7	87,5	İtalya(% 16), Türkiye(% 15), Japonya(% 11) Fransa(% 9), Almanya(% 8)	0
Katar	7304, 7305, 7306, 7307	Demir Çelikten Borular ve Bağlantı Parçaları	1.451	2	2	1,4	32	-19	0,306	0,575	İtalya(%22), Türkiye(%14), G.Kore(%10), Almanya(%8), Japonya(%6)	%5 (MFN), %0 (KİK)
Mısır	7306	Demir Çelikten Diğer İnce ve Kalın Borular	63	16,6	998	0,4	30	-46	12,8	6,7	Türkiye(%27), İtalya(%16), Çin(%14), Fransa(%8), Romanya(%8)	Türkiye MFN (%10), AB (%9,5)
Romanya	7306	Demir-çelik borular	274	46	998	0,99	-61	22	—	—	Türkiye(%40), İtalya(%16), Almanya(%12), Bulgaristan(%4), Avusturya(%4)	—
Ukrayna	7303-07, 7411-12, 7507, 7608-09	Metal Borular ve Bağlantı Parçaları	337	3,8	2.153	0,2 *	84	55	1,6	0,9	Rusya(%32), Çin(%16), Almanya(%9), İtalya(%7), Polonya(%6)	%0 ile %6 arasında değişmekle birlikte en çok ihracatını gerçekleştirdiğimiz 7306 kodlu ürün grubuna %0 gümrük vergisi uygulanmaktadır.
Umman	7304, 7305, 7306, 7307	Demir Çelikten Borular ve Bağlantı Parçaları	795	0,128	1,503	0.8	-34	-16	0,008	0,037	BAE(%31), Çin(%19), Hindistan(%15), Güney Kore(%7), Yunanistan(%5)	%5 MFN %0 KİK
Kaynak : Tablonun hazırlanmasında Türkiye'ye ilişkin rakamlarda TUİK, diğer ülkelere ilişkin istatistik rakamlarında UN-ITC TradeMap, gümrük vergisi konusunda AB ülkeleri için TARIC diğer ülkeler için kendi gümrük idarelerinin verileri kullanılmıştır.												
* Veriler 9 aylıktır												
Kaynak: İGEME												

7. DEĞERLENDİRME, ALINMASI ÖNGÖRÜLEN ÖNLEMLER VE SONUÇ

7.1. Mevcut Teşvik Tedbirlerinin Değerlendirilmesi

Sektörde Türkiye tüketiminin üzerinde kapasite varken standart çelik boru yatırımına teşvik verilmesine ihtiyaç yoktur. Fakat ihracatın desteklenmesi, istihdam ve vergi toplanması açısından sürdürülmelidir. Bölgesel yatırım teşviklerine de kapasite fazlası yüzünden ihtiyaç duyulmamaktadır.

7.2. Sektörün Rekabet Gücü

İşçilik maliyetlerinin AB ülkelerine göre düşük olması, ihraç pazarlarına Çin ve Hindistan'a göre daha yakın olması olumlu bir durumdur. AB'ye entegrasyon süresinde özellikle AB ülkeleri ile daha rekabetçi ortamda rekabet etme şansına sahip olunacağı değerlendirilmektedir.

7.3. GZFT Analizi

7.3.1. Güçlü Yönler

- Genç, eğitilmiş ve eğitilebilir iş gücü, düşük maliyetli kalabilecek bir insan gücünün varlığı
- Avrupa standartlarında üretim yapabilen, yurtdışı projeleri ile adını duyurmuş, kaliteli ve büyük üreticiler
- Ülkenin coğrafi konumunun getirdiği lojistik ve stratejik avantajlar (Türkiye'nin coğrafi konumu nedeniyle ülkelerarası enerji kaynakları trafiğinde bir köprü görevi görmesi)
- Güçlenen Türk Lirasının, ithal edilen yassı çelik için avantaj teşkil etmesi
- Sektörün geniş bir ürün yelpazesine sahip olması
- Firmaların yüksek katma değerli ürün gruplarına yönelmesi

7.3.2. Zayıf Yönler

- Gelişmekte olan Asya pazarları için, lojistik maliyetlerin yüksek oluşu
- Üretim teknolojileri ve ürün kaliteleri düşük küçük çaplı üreticilerin çokluğu
- Hammaddede yerli üretimin yetersiz kalması nedeniyle üreticilerin ithalata yönelmesi
- Düşük kapasite kullanım oranlarının verimsiz çalışmaya neden olması
- Denetim yetersizliğinden doğan kayıt dışı üretim ve haksız rekabet sorunları
- Özellikle üçüncü dünya ülkelerinden ithalata uygulanan gümrük tarifelerinin boru ihracatına zarar vermesi
- Gümrük vergi oranlarının yüksek seviyesinin maliyetlerin yüksek, karlılığın ise düşük olmasına yol açması
- Boru tüketiminin hala istenilen seviyede olmaması
- Üretim maliyetlerinin yaklaşık %10'luk kısmını oluşturan yüksek enerji maliyetleri
- Boru sanayisinde malzemeler konusunda tüketicilerin henüz yeterince bilinçli olmaması
- Sanayide uzun yıllardır düşük üretim maliyetleri ile sanayiye giriş yapılabildiği için, yatırımlar yapılırken gereken fizibilite etütleri ve araştırmaların ihmal edilmesi
- Tüm olumlu gelişmelere karşın ülkenin halen devam eden kırılgan ekonomik yapısı
- Ekonomideki sert düşüşlerin, altyapı ve inşaat yatırımlarını sektöre uğratması, ekonomideki yükselişlerin ise sektöre gecikmeli yansması
- Yurtdışı pazarlama ve tanıtım faaliyetlerinin yetersizliği

- Firmalar arasında, üniversite-devlet ve sanayi üçgeninde ve uluslararası kuruluşlarla olan ticari, bilimsel ve teknolojik ilişkilerin yetersizliği

7.3.3. Fırsatlar

- Avrupa'daki tüketimine göre, Türkiye'deki çelik boru tüketim miktarlarının düşük olması (gelişmeye açık bir alan olması)
- Bugüne kadar ertelenen altyapı ihtiyacının karşılanmaya başlanacak olması
- Normların standartlaştırılması
- Çelik konstrüksiyon ile ilgili kullanım alanlarının genişlemesi.
- Çelik yapıların kullanımının, sektörün bilinçlenmesi ve bilgili/egitimli insan kaynağı arttıkça bir deprem ülkesi olan Türkiye'de yaygınlaşacak olması
- Türkiye'nin sanayi ürünü ihracatçısı durumuna gelmesi
- Otomotiv pazarındaki yatırımlar
- İnşaat sektöründeki hareketlenme ve büyüme beklentisi
- Mortgage sistemi ile konut inşaatında yaşanması beklenen talep artışı
- Irak altyapısının yeniden inşa edilecek olması ve Türkiye'nin bölgeye yakınlığı dolayısıyla avantajlı konumu
- Avrupa'da yerel üreticilerin sektörden çıkmaları
- Yakın pazarlardaki büyüme (Orta Doğu, Kuzey Afrika, Türkî Cumhuriyetler)
- Avrupa Birliği sürecinin olumlu seyri
- Doğalgaz, petrol ve su ihtiyacına yönelik artan altyapı projeleri
- Türkiye'nin petrol ve doğalgaz kaynaklarına olan yakınlığı ve bu bölgede devam eden yatırımlar nedeniyle boru sektörüne olan talebin uzun süre devam etmesi (Ülkenin coğrafi konumunun avantajı)
- Artmakta olan milli gelir.
- Yabancı yatırımcıların Türkiye'ye artan ilgisi

7.3.4. Tehditler

- Ekonomik ve politik gelişmelerin iç ve dış piyasadaki etkileri
- İç piyasada ithalat kotaları uygulanması (hammadde)
- İkame malzemelerin gelişmesi (plastik borular, cam elyaf takviyeli polyester borular)
- Yeni rakip girişleri, pazara giriş kolaylığı, üretici sayısının fazla olması
- Kayıt dışı çalışarak, haksız rekabete yol açılması
- Yükselen lojistik maliyetleri
- Korumacı önlemler
- Sektör şirketlerinin dış ticarete maruz kalabilecekleri bazen Avrupa bazen ABD kaynaklı anti-damping uygulamaları
- Artmakta olan petrol fiyatları
- Olası hammadde sıkıntıları
- İthal malzemeler
- Çin ve Hindistan tehdidi
- İnşaat sektöründe özellikle gelişmiş ülkelerde nüfus artış hızının düşmesine bağlı olarak yaşanan durulmanın, boru sanayisinin geleceği için dünya çapında bir yavaşlamayı beraberinde getirmesi

Tablo 37: Temel Amaç ve Politikalar İle Öncelik ve Tedbirlerin Gelişme Eksenleri Matrisi

	Temel Amaç ve Politikalar				
	AB'nin En Önemli Boru Üreticisi Olmak	Sektörde Bölge Liderliği		Sektörün Ekonomik Coğrafyasında Üretim	Orta Doğu ve Kuzey Afrika Enerji Nakil Hatlarında Liderlik
	İhracatı 2013 yılı sonuna kadar 2 milyon tona çıkarmak	AB'de ve hedef coğrafyada stratejik işbirlikleri veya satın almalar yoluyla dağıtım kanallarına entegre olmak	Türkiye ve bölgede (İran, Romanya, Rusya) hızla gelişmekte olan otomotiv pazarına hizmet vermek üzere mamul odaklanması	Türk üreticilerin Kuzey Afrika, Orta Doğu ve Türkî Cumhuriyetlere 1 milyon ton üzerinde yatırım yapmaları	Bölgesel (Orta Doğu, Kuzey Afrika, Ön Asya) doğal gaz ve petrol pazarlarına odaklanmak
Öncelik ve Tedbirler	Öncelikli olarak vergi kaybına ve son derece haksız rekabete yol açan kayıt dışı faaliyetler ile mücadele etmek ve bunun için siyasi kararlılık göstermek.				
	Sektörün girdi maliyetlerini artıran her türlü uygulama (gümrük vergileri, fonlar, ek vergiler, kotalar) ve anlaşmalardan (ikili ticaret anlaşmaları vs...) özellikle kaçınmak.				
	Enerji (doğal gaz, elektrik) maliyetlerini Türkiye'nin rekabet ettiği OECD ülkeleri seviyesine çekmek.				
	Kapasite artırıcı nitelikteki standart boru profil yatırımları teşvik edilmemelidir				
	Çevre koruma projeleri teşvik edilmelidir (i.Uzun vadeli finansman imkânları, ii. Yatırım indirimi)				
	İşçi sağlığı ve iş güvenliği ile ilgili uyum projeleri teşvik edilmelidir				
	AB müktesebatının öngördüğü, kurumsal yapılanma ve mevzuata ilişkin düzenlemelerin yapılmasına bağlı olarak, AB'nin Türk ihraç ürünlerine yönelik koruma önlemlerinin tamamen kaldırılmasına yönelik düzenlemeler yapılmalıdır				

Kaynak: DPT Dokuzuncu Kalkınma Planı (2007-2013) Ana Metal Sanayi Özel İhtisas Komisyonu Raporu

8. SONUÇ

Demir-çelik boru sanayi, inşaat sektörünün önemli ve vazgeçilmez bir alt kolunu oluşturmaktadır. Demir-çelik borular, inşaat sektörünün yanı sıra otomotiv, dayanıklı tüketim malları ve doğalgaz sektörlerinde de kullanılmaktadır. Demir çelik boru talebi ülke ekonomisinin genel durumuna, alt yapı yatırımlarına, nüfus artışına paralel konut ihtiyacına ve genel olarak inşaat sektörünün seyrine doğrudan bağlıdır. Türkiye demir çelik boru sanayi ağırlıklı olarak Marmara Bölgesi'nde toplanmıştır. Türkiye'de ve çevre ülkelerdeki petrol hareketlerine bağlı olarak büyük çaplı boruların üretim kapasitesinde artış olmuştur. Türk çelik boru sektörü, bugün İtalya, Almanya'dan sonra Avrupa'daki 3. büyük üretici konumundadır.

Türk demir çelik boru sektörünün üretim kapasitesinin iç talebin çok üzerinde olması sektörü ihracat yapmaya zorunlu kılmakta, ürün kalitesi bakımından gelişmiş ülkelerle rahatlıkla rekabet edebilir konumda olması da sektörün dış pazarlardaki rekabet şansını artırmaktadır.

Dünyada ham petrol fiyatlarının artışı ve ham petrol rezervlerinin azalması, petrol ve doğal gaz taşımacılığı altyapısına olan ihtiyacın artırması, kaynaklı borulara (petrol ve doğal gaz taşımacılığında kullanılan boyuna veya spiral kaynaklı borular) ve dikişsiz borulara (petrol ve doğal gaz sondajında kullanılan borulara) olan küresel talebi etkilemektedir.

Doğal gaz Avrupa için önemli bir enerji kaynağı olup Avrupa'nın birincil enerji ihtiyacının dörtte birini karşılamaktadır. Yakıt olarak sağladığı avantajlar nedeniyle Avrupa'nın doğal gaz ihtiyacının 2010 yılında %28 oranında arttığı tahmin edilmektedir. Avrupa'da gaz tüketimi arttığından ve Avrupalı yerel gaz üretimi düşüşte olduğundan, Avrupa, özellikle Rusya ve Orta Doğu'dan doğal gaz ithalatına daha çok bağımlı hale gelmektedir. Orta ve Batı Avrupa'da 2015 yılına kadar doğal gaz taşınmasına, depolanmasına ve dağıtılmasına 77 milyar Euro harcanacağı tahmin edilmektedir. Bazı AB üyesi ülkelerin mevcut eski içme suyu ve kanalizasyon şebekelerinin yenilenmesine ihtiyaç duyulmaktadır. Diğer taraftan yeni AB üyesi olan ülkelerin AB'nin su ve çevre yönetmeliklerine uyum çerçevesinde birçok tesisin ve su ve kanalizasyon şebekelerinin inşa edilmesi gerekecektir. Son yıllarda AB'ye yeni üyelerin dâhil olmasıyla AB'de yeni boru ve bağlantı parçaları pazarları açılmıştır.

AB'nin yeni üye ülkelerle toplam 27 ülkeden oluşan büyük bir pazar haline gelmesi ve doğalgaz, su ve kanalizasyon şebekelerine ilave hatların döşenmesi veya mevcut olanların yenilenmesi gibi alt yapı yatırımları ihtiyacının artması AB pazarını Türk demir çelik boru ve bağlantı parçaları sektörü açısından cazip hale getirmektedir. Ayrıca AB ile Türkiye arasındaki Gümrük Birliği kararı uyarınca AB gümrüklerinde Türk sanayi ürünlerine gümrük vergisi alınmaması, Türk demir çelik boru ve bağlantı parçaları ihracatçılarımızın, AB pazarına girmek isteyen diğer ülkeler karşısında rekabet şansını yükseltmektedir.

Çelik boru sektörünün kurulu üretim kapasitesinin iç ve dış talebin çok üzerinde olması durumunun devam etmesi beklenmektedir. Küreselleşme ve AB ile bütünleşme sürecinde gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin de durumları göz önüne alındığında sektörün öncelikle sağlıklı ve istikrarlı hale getirilmesi, ülke ekonomisine optimum ölçüde katkısının sağlanması amaçlanmalıdır.

Boru sektöründe faaliyet gösteren şirketler hedef büyütmekte, sadece Türkiye'de değil, yurtdışında da önemli başarılar elde etmek için çaba sarf etmektedirler. Ürün çeşitliliği ve uygulamaları ile geniş bir yelpazeye sahip olan boru sektörü, tüketim rakamlarını artırmaya çalışmakta ve bu anlamda büyük bir potansiyele sahip bulunmaktadır. Yaşanan küresel krize

rağmen sektör, faaliyetlerini başarıyla yürütmeye çalışmaktadır. 2010 yılında da bu faaliyetlerin başarılı sonuçları görülmüştür.

Önümüzdeki dönemlerde Türkiye’deki talep artışının temelde büyük çaplı hat boruları, doğalgaz boruları ve otomotiv sektörüne yönelik üretilen özel borularda yoğunlaşacağı tahmin edilmektedir.

Sektördeki nihai ürün bazındaki arz-talep dengesizliği ortadan kaldırılmalıdır. Sektördeki mevcut kurulu kapasitenin iç ve dış talebin oldukça üzerinde olmasından dolayı, asgari kapasite kullanım oranına ulaşabilmek için arzı kısıtlayıcı ve iç tüketimi artırıcı önlemler alınmalıdır.

9. KAYNAKLAR

- 1) 5th Steel Tube&Pipe Conference Global and Local Focus on Hot Rolled Flat Steel - ASSAN (Kibar Holding) May 2010
- 2) AB Ülkeleri Demir Çelik Boru ve Bağlantı Parçaları Dış Pazar Araştırması, Tarhan Sezgin, Kasım 2008, İGEME
- 3) Boru ve Bağlantı Parçaları, Serhan ORTAÇ, 2010, İGEME
- 4) Borusan Mannesmann Boru Sanayi ve Ticaret A.Ş. ve Bağlı Ortaklıklar 1 Ocak–30 Eylül 2010 Yönetim Kurulu Ara Dönem Faaliyet Raporu
- 5) Çelik Boru İmalatçıları Derneği (ÇEBİD) www.cebid.org.tr
- 6) Demir-Çelik Boru Sektörü Değerlendirme Raporu, Temmuz 2000, Orta Anadolu İhracatçı Birlikleri
- 7) Devlet Planlama Teşkilatı Dokuzuncu Kalkınma Planı 2007-2013 Ana Metal Sanayi Özel İhtisas Komisyonu Raporu
- 8) <http://www.worldsteel.org/index.php?action=publicationdetail&id=104>
Steel Statistical Yearbook 2010
- 9) International Trade Centre www.trademap.org
- 10) İhracatı Geliştirme Etüd Merkezi www.igeme.org.tr
- 11) İstanbul Maden ve Metaller İhracatçı Birlikleri www.immib.org.tr
- 12) T.C. Başbakanlık Gümrük Müsteşarlığı www.gumruk.gov.tr
- 13) The Modern Trends Of Development Of The Pipe And Tube Industry ISSN 0543-5846
- 14) Türkiye İstatistik Kurumu www.tuik.gov.tr
- 15) Yapı Endüstri Merkezi: www.yem.net

10. EKLER**EK-1: DEMİR – ÇELİK BORULAR VE BAĞLANTI PARÇALARINA AİT GÜMRÜK TARİFE İSTATİSTİK POZİSYON NUMARALARI****Tablo 38: GTİP’ler ve Açıklamaları**

GTİP No:	Ürün Tanımı
7303.00	Dökme demirden ince ve kalın borular, içi boş profiller:
73.04	Demir (dökme demir hariç) ve çelikten ince ve kalın borular ve içi boş profiller (dikişsiz):
	- Gaz veya petrol boru hatlarında kullanılan ince ve kalın borular:
7304.11	- - Paslanmaz çelikten olanlar
7304.22	- - Paslanmaz çelikten sondaj boruları :
7304.23	- - Diğer sondaj boruları :
7304.24	- - Diğerleri, paslanmaz çelikten olanlar:
7304.29	- - Diğerleri:
	- Diğerleri (demirden veya alaşımsız çelikten, kesiti daire şeklinde olanlar):
7304.31	- - Soğuk çekilmiş veya soğuk haddelenmiş:
7304.39	- - Diğerleri:
	- Diğerleri (paslanmaz çelikten, kesiti daire şeklinde olanlar):
7304.41	- - Soğuk çekilmiş veya soğuk haddelenmiş:
7304.49	- - Diğerleri:
	- Diğerleri (diğer alaşımlı çelikten kesiti daire şeklinde olanlar):
7304.51	- - Soğuk çekilmiş veya soğuk haddelenmiş:
7304.59	- - Diğerleri:
7304.90	- Diğerleri:
73.05	Demir veya çelikten diğer ince ve kalın borular (dikişli, perçinli veya benzeri şekillerde kapatılmış) (iç ve dış kesitleri daire şeklinde olup, dış çapı 406,4 mm.yi geçenler):
	- Gaz veya petrol boru hatlarında kullanılan ince ve kalın borular:
7305.11	- - Uzunlamasına toz altı ark kaynağı yapılmış olanlar
7305.12	- - Diğerleri (uzunlamasına dikişli olanlar)
7305.19	- - Diğerleri
7305.20	- Gaz veya petrol sondajında kullanılan mahfaza boruları
	- Diğerleri (dikişli):
7305.31	- - Uzunlamasına dikişli olanlar:
7305.39	- - Diğerleri:

GTİP No:	Ürün Tanımı
7305.90	- Diğerleri:
73.06	Demir veya çelikten diğer ince ve kalın borular ve içi boş profiller(örneğin açık dikiş veya kaynak yapılmış, perçin yapılmış veya benzeri şekilleri kapatılmış) :
	- Gaz veya petrol boru hatlarında kullanılan borular:
7306.11	- - Dikişli olanlar (paslanmaz çelikten):
7306.19	- - Diğerleri
	- Gaz veya petrol sondajında kullanılan mahfaza veya üretim boruları
7306.21	- - Dikişli olanlar (paslanmaz çelikten)
7306.29	- - Diğerleri
7306.30	- Demir veya alaşımsız çelikten kesiti daire şeklinde olan diğerleri (dikişli):
7306.40	- Paslanmaz çelikten kesiti daire şeklinde olan diğerleri (dikişli):
7306.50	- Diğer alaşımlı çeliklerden kesiti daire şeklinde olan diğerleri (dikişli):
	- Diğerleri, kesiti daire şeklinde olmayanlar (dikişli):
7306.61	- - Kesiti kare veya dikdörtgen şeklinde olanlar:
7306.69	- - Kesiti daire şeklinde olmayan diğerleri:
7306.90	- Diğerleri
73.07	Demir veya çelikten boru bağlantı parçaları (rakorlar, dirsekler ve manşonlar gibi) :
	- Dökme bağlantı parçaları:
7307.11	- - Dövülemeyen dökme demirden olanlar:
	- - - Basınç sistemlerinde kullanılan türde olanlar
7307.19	- - Diğerleri:
	- Diğer (paslanmaz çelikten olanlar):
7307.21	- - Flanşlar
7307.22	- - Dirsekler, kavisler ve manşonlar (diş açılmış):
7307.23	- - Uç uca kaynak yapılacak bağlantı parçaları:
7307.29	- - Diğerleri:
7307.91	- - Flanşlar
7307.92	- - Dirsek, kavis ve manşonlar (diş açılmış):
7307.93	- - Uç uca kaynak yapılacak bağlantı parçaları:
7307.99	- - Diğerleri:

Kaynak : T.C. Başbakanlık Gümrük Müsteşarlığı (<http://www.gumruk.gov.tr>)

EK-2: DÜNYA DEMİR-ÇELİK BORU VERİLERİ**Tablo 39: Dünya Boru ve Boru Tesisatı Üretimi**

	<i>Bin Ton</i>								
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Avusturya	581	517	500	527	565	637	653	563	499
Belçika	209	198							
Belçika-Lüksemburg			168	201	108	156	171	...	...
Finlandiya	426	427	430	459	360	432	405	...	...
Fransa	1.630	1.525	1.360	1.401	1.320	1.476	1.533	...	...
Almanya	3.491	3.289	3.005	3.492	3.672	3.936	3.984	...	...
Yunanistan	489	562	560	396	504	504	657	...	...
İtalya	3.415	3.297	3.240	3.327	3.516	3.696	4.137	...	...
Lüksemburg	75	13							
Hollanda	439	445	450	426	408	480	474	...	...
İspanya	1.217	1.350	1.400	1.287	1.236	1.368	1.416	...	...
İsveç	211	203	210	219	216	216	234	...	...
İngiltere	1.085	1.106	1.065	1.101	1.068	1.032	975	...	...
Avrupa Birliği (15)	13.268	12.932	12.387	12.836	12.973	13.933	14.639	563	499
Bulgaristan	106	34	33	52	77	...	...	...	...
Kıbrıs	...	...	...	12	10	12	12	...	...
Çek Cumhuriyeti	688	646	709	685	683	729	714	661	440
Macaristan	...	...	...	252	228	228	144	...	...
Polonya	440	310	308	618	600	696	780	...	...
Romanya	...	541	446	656	641	729	767	712	479
Slovak Cumhuriyeti	...	...	...	231	216	240	264	...	...
Slovenya	...	...	...	99	84	72	96	...	...
Eklenen Ülkeler	1.234	1.531	1.497	2.605	2.539	2.706	2.777	1.373	919
Avrupa Birliği (27)	14.502	14.463	13.884	15.441	15.512	16.638	17.416	1.935	1.418
Hırvatistan	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Karadağ	...	50	33	...	...	...	...	...	...
Avrupa Diğer	...	50	33	...	...	...	...	...	...
Azerbaycan	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Belarus	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Rusya	5.404	5.116	6.123	5.993	6.670	7.835	8.745	7.736	6.575
Ukrayna	1.601	1.450	2.068	2.034	2.293	2.622	2.604	2.368	1.565
BDT	7.005	6.566	8.191	8.027	8.963	10.457	11.349	10.104	8.140
Kanada	...	2.290	2.426	2.717	2.837	2.948	2.618	2.638	1.524
Dominik Cumhuriyeti	12	...	...	...	...	...	...	...	...
Guatemala	39	...	...	...	...	...	...	...	...
Meksika	1.211	1.147	1.177	1.234	1.326	1.338	1.193	1.314	1.051
ABD	4.878	4.363	4.170	4.834	4.623	4.923	4.593	4.522	2.129
Kuzey Amerika	6.141	7.800	7.774	8.785	8.786	9.209	8.404	8.475	4.704
Brazilya	1.851	...	...	...	...	...	...	...	...
Şili	117	...	...	...	...	...	...	...	...
Kolombiya	91	...	...	...	...	...	...	...	...
Peru	37	...	...	...	...	...	...	...	...
Uruguay	1	...	...	...	...	...	...	...	...
Güney Amerika	2.097	...	...	...	...	...	...	...	...
Cezayir	45	34	11	12	...	...	...	...	...
Afrika	45	34	11	12	...	...	...	...	...
İran	44	31	28	35	44	26	24	26	...
Orta Doğu	44	31	28	35	44	26	24	26	...
Çin	11.531	13.095	17.640	21.231	28.906	36.614	41.261	46.566	52.816
Hindistan	454	466	525	517	614	1.027	1.218	1.402	1.553
Endonezya	368	405	436	460	690	779	643	637	641

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Japonya	8.186	8.182	8.092	8.655	8.453	8.582	8.687	8.542	5.292
G. Kore	4.117	4.125	4.256	4.282	4.072	4.126	4.405	4.812	3.907
Malezya	733	741	699	676	616	682	673	769	617
Filipinler	...	193	210	102	61	69	52	138	180
Tayvan, Çin	914	904	966	1.092	994	1.116	968	1.056	886
Tayland	892	...	...	...	...	...	...	...	...
Vietnam	30	42	40	450	450	460	528	550	568
Asya	27.225	28.153	32.864	37.465	44.855	53.455	58.434	64.473	66.461
Avustralya	558	593	553	472	645	...	375	345	243
Okyanusya	558	593	553	472	645	...	375	345	243
Dünya	57.617	57.688	63.338	70.235	78.805	89.786	96.002	85.358	80.966

Kaynak: Steel Statistical Year Book, 2010

Tablo 40: Dünya Dikişsiz Boru Üretimi*Bin Ton*

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Avusturya	365	309	305	336	388	429	446	377	335
Fransa	681	630	560	663	708	792	843	...	...
Almanya	1.440	1.209	1.168	1.500	1.620	1.776	1.824	...	...
İtalya	779	685	672	750	768	828	846	...	...
Hollanda	14	...	...	...	...	...	21	...	...
İspanya	276	264	288	300	276	300	306	...	...
İsveç	102	96	96	111	108	108	132	...	...
İngiltere	68	64	59	51	48	48	15	...	...
AB-15	3.725	3.257	3.149	3.711	3.916	4.281	4.433	377	335
Bulgaristan	23	...	...	...	...	1	...	...	...
Çek Cumhuriyeti	420	347	404	430	438	467	455	421	254
Polonya	193	142	126	150	168	204	216	...	...
Romanya	...	450	327	453	476	536	605	562	318
Slovakya	...	...	...	165	156	168	171	...	...
Eklenen Ülkeler	636	939	857	1.198	1.238	1.376	1.447	983	572
AB-27	4.361	4.197	4.006	4.909	5.154	5.657	5.880	1.360	907
Hırvatistan	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Türkiye	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Avrupa Diğer	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Azerbaycan	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Gürcistan	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Rusya	2.381	2.351	2.572	...	...	...	...	...	...
BDT	2.381	2.351	2.572	...	...	...	...	...	...
Kanada	...	...	...	...	...	...	...	254	152
Meksika	671	638	610	679	746	747	664	680	585
ABD	1.821	1.392	1.529	1.885	1.981	2.080	1.731	2.121	955
Kuzey Amerika	2.492	2.029	2.140	2.564	2.727	2.827	2.395	3.054	1.693
Arjantin	759	663	732	855	862	874	839	913	502
Brezilya	462	442	466	508	491	557	...	...	...
Venezuela	41	20	26	34	49	50	58	45	4
Güney Amerika	1.263	1.125	1.223	1.397	1.402	1.481	897	958	506
Çin	5.128	6.083	7.332	8.481	11.438	15.400	18.179	21.152	21.786
Japonya	1.938	1.716	1.695	1.910	2.029	2.093	2.069	2.106	1.342
	16	18	17	17	19	20	20	21	18

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Asya	7.082	7.816	9.044	10.408	13.486	17.513	20.268	23.280	23.146
Dünya	17.578	17.518	18.985	19.277	22.769	27.478	29.439	28.652	26.251

Kaynak: Steel Statistical Year Book, 2010

Tablo 41: Dünya Dikişli Boru Üretimi

	<i>Bin Ton</i>									
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Avusturya	260	216	208	194	191	177	208	207	186	164
Belçika	210	209	198							
Belçika-Luksemburg				168	201	108	156	171	...	...
Finladiya	434	426	432	396	459	360	432	405	...	...
Fransa	823	949	895	755	738	612	684	693	...	...
Almanya	1.860	2.051	1.972	1.837	1.992	2.052	2.160	2.160	...	...
Yunanistan	240	489	562	560	396	504	504	657	...	...
İtalya	2.730	2.636	2.612	2.580	2.574	2.748	2.868	3.285	...	...
Luksemburg	87	75	13							
Hollanda	450	425	444	420	426	408	480	453	...	...
İspanya	967	978	1.080	972	987	960	1.068	1.116	...	...
İsveç	113	109	108	108	108	108	108	99	...	...
İngiltere	951	1.023	878	1.006	1.044	1.020	984	960	...	...
AB-15	9.125	9.586	9.402	8.996	9.116	9.057	9.652	10.206	186	164
Bulgaristan	3	41	34	33	52	77	100	...	...	...
Kıbrıs Rum Kesimi	20	...	...	...	10	10	12	12	...	...
Çek Cumhuriyeti	287	268	299	305	255	245	262	259	240	186
Macaristan	206	...	...	...	252	228	228	144	...	...
Polonya	284	247	167	182	471	432	504	564	...	...
Romanya	149	...	91	119	203	165	193	162	149	161
Slovakya	59	...	...	...	66	60	72	96	...	...
Slovenya	103	...	...	...	99	84	72	96	...	...
Eklenen Ülkeler	1.111	556	591	639	1.408	1.301	1.443	1.333	389	347
AB-27	10.235	10.142	9.993	9.635	10.524	10.358	11.095	11.539	575	512
Hırvatistan	27	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Karadağ	21	...	50	33	...	...	...	...	...	...
Avrupa Diğer	48	...	50	33	...	...	...	...	...	...
Belarus	37	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Rusya	2.495	3.023	2.765	3.530	...	...	...	...	...	...
BDT	2.532	3.023	2.765	3.530	...	...	...	...	...	...
Kanada	2.735	...	2.290	2.426	2.717	2.837	2.948	2.618	2.384	1.371
Dominik Cumhuriyeti	...	12	...	...	...	...	...	...	...	...
Guatemala	44	39	...	...	...	...	...	...	...	...
Meksika	509	540	508	567	555	580	591	529	634	466
ABD	2.984	3.039	2.954	2.628	1.166	2.628	2.828	2.849	2.407	1.165
Kuzey Amerika	6.272	3.630	5.752	5.621	4.438	6.044	6.368	5.997	5.426	3.003
Brezilya	892	1.389	...	...	...	...	...	...	...	...
Şili	87	117	...	...	...	...	...	...	...	...
Kolombiya	120	91	...	...	...	...	...	...	...	...

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Peru	41	37	...	...	...	...	...	...	...	...
Uruguay	1	1	...	...	...	...	...	...	...	...
Güney Amerika	1.141	1.636	...	...	...	...	...	...	...	...
Cezayir	...	45	34	11	12	...	...	...	...	...
Afrika	...	45	34	11	12	...	...	...	...	...
Çin	5.220	6.404	7.012	10.308	13.013	17.468	21.213	23.081	25.414	31.030
Hong Kong	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Endonezya	319	368	405	436	460	690	779	643	637	641
Japonya	7.191	6.248	6.468	6.397	6.745	6.424	6.489	6.618	6.436	3.950
Güney Kore	3.773	4.101	4.107	4.239	4.265	4.052	4.107	4.385	4.790	3.890
Malezya	695	733	741	699	676	616	682	673	769	617
Filipinler	132	...	193	210	102	61	69	52	138	180
Tayvan	1.031	914	904	966	1.092	994	1.116	968	1.056	886
Tayland	900	892	...	...	...	...	...	...	...	...
Vietnam	23	30	42	40	450	450	460	528	550	568
Asya	19.284	19.689	19.872	23.294	26.802	30.755	34.915	36.948	39.791	41.762
Avustralya	53	558	593	553	472	645	...	375	345	243
Okyanusya	53	558	593	553	472	645	...	375	345	243
Dünya	39.564	38.723	39.059	42.677	42.248	47.803	52.378	54.859	46.137	45.519

Kaynak: Steel Statistical Year Book, 2010

EK-3: ÇELİK BORU İMALATÇILARI DERNEĞİ ÜYE LİSTESİ

1	BORUSAN MANNESMANN BORU SAN. VE TİC. A.Ş	www.borusanmannesmann.com
2	BORUSAN PASLANMAZ ÇELİK BORU VE PROFİL SAN. TİC. A.Ş	www.borusan-paslanmaz.com
3	BOYÇELİK METAL SAN. TİC. A.Ş	www.boycelik.com.tr
4	ÇAYIROVA BORU SAN. TİC. A.Ş	www.cayirovaboru.com
5	ÇINAR BORU PROFİL SAN. VE TİC. A.Ş	www.cinarboru.com
6	ERBOSAN ERCİYAS BORU SAN. TİC. A.Ş	www.erbosan.com.tr
7	ERCİYAS ÇELİK BORU SAN. VE TİC. A.Ş	www.erciyas.com.tr
8	GÖKTAŞ YASSI HADDE MAMÜLLERİ SAN. VE TİC. A.Ş	www.goktasmetal.com
9	HATBORU ÇELİK BORU VE TİC. LTD. ŞTİ	www.hatboru.com
10	İLHAN DEMİR ÇELİK VE BORU PROFİL ENDÜSTRİSİ A.Ş	
11	İLHANLAR HADDECİLİK BORU PROFİL VE TEKS. SAN. LTD. ŞTİ	www.ilhanlargroup.com
12	MMZ ONUR BORU PROFİL ÜRETİM SAN. VE TİC. A.Ş	www.mmz.com.tr
13	NOKSEL ÇELİK BORU SAN. A.Ş	www.noksel.com.tr
14	ÖZBAL ÇELİK BORU SAN. TİC. VE TAAH. LTD. ŞTİ.	www.ozbal.com
15	ÖZDEMİR BORU PROFİL SAN. TİC. A.Ş	www.ozdemirboru.com.tr
16	TOSÇELİK PROFİL VE SAC ENDÜSTRİSİ A.Ş	www.toscelik.com.tr
17	UFUK BORU SAN. VE TİC. A.Ş	www.ufukboru.com.tr
18	ÜMRAN ÇELİK BORU SAN. A.Ş	www.umran.com
19	YÜCEL BORU PROFİL ENÜSTRİSİ A.Ş	www.yucelboru.com.tr